

SOSU
Østjylland

LUP

For

**Den Pædagogiske
assistentuddannelse**

Gældende for hold startet efter 1. januar 2023

Indhold

Oversigt over skoleperioder og indhold	2
Læringsindhold i uddannelsen	3
Skoleperiode 1	3
Tema 1 – Børn og leg	3
Tema 2 - Barnets udvikling	5
Skoleperiode 2a	7
Tema 1 – Aktiviteter og sundhed, krop og identitet	7
Tema 2 – Aktiviteter og læring	10
Tema 3 – Mennesker med særlige behov	12
Grundfag dansk – C niveau	14
VAF/Grundfag engelsk – E/D niveau	15
Skoleperiode 2b	16
Tema 1 – Arbejds miljø i pædagogiske praksis (Standard afkortning)	16
Skoleperiode 3	18
Tema 1 – Samfund og kultur	18
Tema 2 – Faglig identitet	21
Tema 3 – Inklusion og fællesskaber	23
Grundfag samfundsfag – C niveau	25
Prøve i de obligatoriske uddannelsesspecifikke fag	25
Skoleperiode 4	26
Afsluttende projekt og prøve	26
Kompetencemål for pædagogiske assistentuddannelsen	27
Mål for grundfag	29
Mål for obligatoriske uddannelsesspecifikke fag	33
Mål for valgfri uddannelsesspecifikke fag	40
Valgfag	45

Oversigt over skoleperioder og indhold

Skoleperiode	1	2a	2b	3	4
Længde	30 dage/6 uger	85 dage/17 uger	25 dage/5 uger	81 dage	11 dage
Temaer	Børn og leg Barnets udvikling	Aktivitet og sundhed, krop og identitet Aktiviteter og læring Mennesker med særlige behov	Arbejds miljø i pædagogisk praksis (Standard afkortning)	Samfund og kultur Faglig identitet Inklusion og fællesskaber	Projekt
Uddannelsesspecifikke Fag	Pædagogik Psykologi Kommunikation Sundhedsfag Bevægelse og idræt Natur og udeliv Digital kultur Kulturelle udtryksformer og aktiviteter	Pædagogik Psykologi Kommunikation Sundhedsfag Bevægelse og idræt Natur og udeliv Digital kultur Kulturelle udtryksformer og aktiviteter	Pædagogik Bevægelse og idræt Kulturelle udtryksformer og aktiviteter Arbejds miljø og ergonomi	Pædagogik Psykologi Kommunikation Sundhedsfag Bevægelse og idræt Natur og udeliv Digital kultur Kulturelle udtryksformer og aktiviteter	
Grundfag		Dansk		Samfundsfag	
Valgfag		Valgfrit uddannelsesspecifikt fag VUF Engelsk/Valgfrit fag VAF		Valgfrit uddannelsesspecifikt fag VUF	
Prøver		Dansk Engelsk		Samfundsfag Uddannelsesspecifikke fag	Afsluttende projekt

Læringsindhold i uddannelsen

Skoleperiode 1

Tema 1 – Børn og leg

Tema 2 – Barnets udvikling

30 dage:

Introduktion, introtur, klassen i fokus - 3 dage

Børn og leg - 10 dage

Barnets udvikling - 17 dage

Tema 1 – Børn og leg

Varighed: 10 dage

Som noget af det centrale i dette tema, arbejdes der med børns leg og legens betydning for udvikling og trivsel. Du opnår forståelse for legens væsen, og hvordan den pædagogiske assistent kan tilrettelægge og understøtte børns og børnegrupperes leg. Undervisningen tilrettelægges således, at du arbejder med legens betydning for udvikling og trivsel fra forskellige perspektiver.

Skoleperioden lægger op til at du er godt forberedt til den kommende praktikperiode hvor du, som endel af din 1. praktikperiode, kan arbejde med observationer af børns leg. Du skal til disse observationer inddrage relevante digitale redskaber, samt opnå viden om retningslinjer for brug af digitale medier.

Du skal udvikle dine kompetencer inden for igangsættelse af aktiviteter i fagene: *natur og udeliv, kulturelle udtryksformer og aktiviteter i den pædagogiske praksis* samt *bevægelse og idræt*, så du kan igangsætte legeaktiviteter i den kommende praktik.

Du arbejder desuden med holddannelse og betydningen af eget ansvar for trivsel og gode sociale og faglige relationer, både i klasserummet og i den kommende 1. praktik.

I dette tema arbejder eleven med følgende fag og mål:

Fag	Dage	Fagmål
Kulturelle udtryksformer og aktiviteter i den pædagogiske praksis	2	Eleven kan anvende viden om form, materialer og teknikker, til at igangsætte aktiviteter med den pædagogiske målgruppe inden for områderne musik, drama og værksted. (mål 2) Eleven kan skabe rammer for leg, oplevelser og sansninger, der understøtter den pædagogiske målgruppes æstetiske udvikling og læring. (mål 6)
Psykologi i den pædagogiske praksis	1	Eleven kan selvstændigt understøtte den pædagogiske målgruppes leg, læring og udvikling på baggrund af viden om psykologiske teorier. (mål 2) Eleven kan anvende viden om gruppedynamikker, til at understøtte den pædagogiske målgruppes deltagelse i sociale aktiviteter. (mål 6)
Pædagogik i den pædagogiske praksis	2	Eleven kan planlægge, gennemføre og evaluere pædagogiske forløb og kan anvende mål for handle- og læreplaner i den pædagogiske praksis. (mål 3)

		<p>Eleven kan etablere relationer i arbejdet med den pædagogiskemålgruppe samt reflektere over den professionelle ansvar for anerkendelse i samspillet og samværet. (mål 13)</p> <p>Eleven kan anvende viden om legens betydning, til at understøtte den pædagogiske målgruppes sociale kompetencer og arbejde med målgruppens trivsel, læring og udvikling. (mål 15)</p>
Digital kultur	2	<p>Eleven kan anvende digitale medier, til at planlægge og igangsætte pædagogiske aktiviteter. (mål 1)</p> <p>Eleven kan anvende viden om den pædagogiske målgruppes legekultur, til at inddrage relevante digitale redskaber i den pædagogiske praksis. (mål 5)</p> <p>Eleven kan anvende it, sociale og digitale medier som formidlings-, kommunikations- og dokumentationsredskaber i den pædagogiske praksis. (mål 7)</p> <p>Eleven kan anvende viden om lovgivning og gøre sig etiske overvejelser i brugen af digitale og sociale medier i den pædagogiske praksis. (mål 8)</p>
Natur og udeliv	2	<p>Eleven kan medvirke i udviklingen af pædagogiske forløb, der anvender naturen som sanserum, læringsrum og oplevelsesrum. (mål 1)</p> <p>Eleven kan understøtte den pædagogiske målgruppes fantasi og kreativitet gennem innovativt arbejde med natur- og genbrugsmaterialer på værksted og i naturen. (mål 3)</p>
Bevægelse og idræt	1	<p>Eleven kan anvende viden om leg, bevægelse og idræt, til at understøtte den pædagogiske målgruppes fysiske, psykiske og sociale udvikling. (mål 1)</p>

Tema 2 - Barnets udvikling

Varighed: 17 dage

I dette tema bearbejder du erfaringer og observationer fra praktikken, samt de evt. planlagte og gennemførte aktiviteter

Du bliver introduceret for pædagogiske og psykologiske begreber, der giver en grundlæggende forståelse af børns udvikling og trivsel. Der bliver præsenteret teori, hvor du forholder dig til udviklingspsykologi og identitetsudvikling.

Du bliver i stand til at identificere socialiserende faktorer, og forholde dig til den pædagogiske assistents rolle og ansvar heri.

Du opnår viden om kommunikationens betydning for arbejdet som pædagogisk assistent.

Du præsenteres, for betydningen af sundhedsfremmende og sygdomsforebyggende arbejde for målgruppens trivsel og udvikling. Herunder et særligt fokus på kostens betydning for barnets udvikling.

Ligeledes arbejder du med børns sansemotoriske udvikling, samt børns udvikling igennem kreative aktiviteter.

I faget digital kultur arbejdes der med identitetsudvikling og socialisering på sociale medier.

Temaets helhedsorienterede og tværfaglige didaktik:

Temaet skal gøres tværfagligt således, at alle fags mål har en sammenhæng for dig, dermed skabes deren helhedsorienteret forståelse.

Teamet planlægges derfor tværfagligt. Forud for temaet skal der skabes en sammenhæng i planlægningen af temaet ved eksempelvis:

- Tværfaglige projekter (*her bidrager relevante fag til et projekt*)
- Projektperioder, hvor dit skema er centreret om et projekt (*skemaer tilrettelægges således, der kun er et planlagt projekt*)
- Temaafslutninger kan være fra 1-3 dage (*temaafslutninger planlægges således at fagmål i alle fag er opnået i det pågældende tema. En temaafslutning planlægges dermed ikke med bidrag fra andre fag*)

I dette tema arbejder eleven med følgende fag og mål:

Fag	Dage	Fagmål
Kulturelle udtryksformer aktiviteter i den pædagogiske praksis	2	Eleven skal gennem egenproduktion udvikle egen kreativitet inden for områderne musik, drama og værksted og kunne igangsætte aktiviteter i samspil med den pædagogiske målgruppe. (mål 1) Eleven kan skabe rammer for leg, oplevelser og sansninger, der understøtter den pædagogiske målgruppes æstetiske udvikling og læring. (mål 6)
Psykologi i den pædagogiske praksis	3	Eleven kan anvende viden om den pædagogiske målgruppes psykologiske udvikling, til at understøtte trivsel, læring og udvikling. (mål 1) Eleven kan anvende viden om tilknytningsteori og -forstyrrelser, til at understøtte udvikling, læring og trivsel. (mål 4) Eleven kan anvende viden om faktorer, der kan fremme eller hæmme den pædagogiske målgruppes motivation, til at deltage i pædagogiske aktiviteter. (mål 10)
Pædagogik i den pædagogiske praksis	4	Eleven kan anvende viden om aktuelle og relevante pædagogiske retninger, teorier og metoder, til at arbejde med den pædagogiske målgruppes trivsel, udvikling og læring. (mål 1)

		<p>Eleven kan anvende viden om didaktiske modeller og har forståelse for den pædagogiske assistents rolle i etableringen af rammer for læring og udvikling. (mål 2)</p> <p>Eleven kan planlægge, gennemføre og evaluere pædagogiske forløb og kan anvende mål for handle- og læreplaner i den pædagogiske praksis. (mål 3)</p> <p>Eleven kan etablere relationer i arbejdet med den pædagogiske målgruppe samt reflektere over den professionelle ansvar for anerkendelse i samspillet og samværet. (mål 13)</p> <p>Eleven kan anvende viden om omsorg og omsorgssvigt i arbejdet med den pædagogiske målgruppe. (mål 14)</p> <p>Eleven kan anvende viden om sammenhænge mellem kognition og sproglig udvikling til selvstændigt at planlægge, igangsætte og afprøve aktiviteter, der understøtter sprogstimulerende miljøer. (mål 17)</p>
Digital kultur	2	<p>Eleven kan anvende digitale medier, til at planlægge og igangsætte pædagogiske aktiviteter. (mål 1)</p> <p>Eleven kan anvende viden om digital mediekultur og digital dannelse, til at arbejde med den pædagogiske målgruppes overvejelser og adfærd i brugen af digitale- og sociale medier. (mål 2)</p> <p>Eleven kan anvende viden om sociale mediers betydning i forhold til socialisering, identitets- og relationsdannelse. (mål 3)</p> <p>Eleven kan anvende viden om den pædagogiske målgruppes legeskultur, til at inddrage relevante digitale redskaber i den pædagogiske praksis. (mål 5)</p>
Kommunikation	2	<p>Eleven kan anvende viden om kommunikationsteori og -metoder, til at indgå i dialog og samarbejde med den pædagogiske målgruppe, pårørende, familie, kollegaer og andre fagpersoner. (mål 1)</p> <p>Eleven kan anvende viden om verbal og nonverbal kommunikation, til at indgå i professionelle relationer med den pædagogiske målgruppe. (mål 2)</p> <p>Eleven kan anvende viden om forskellige dokumentationsformer til faglig formidling og dialog med den pædagogiske målgruppe samt familie og pårørende. (mål 5)</p>
Sundhedsfag	2	<p>Eleven skal kunne arbejde sundhedsfremmende og sygdomsforebyggende i den pædagogiske praksis samt kunne anvende et sundhedsbegreb, der medtager psykiske, fysiske og sociale forhold. (mål 1)</p> <p>Eleven kan igangsætte sundhedsfremmende aktiviteter i den pædagogiske praksis under hensyn til mestring og forskellige forståelser af sundhed. (mål 2)</p> <p>Eleven kan anvende viden om kostens og måltidets betydning for sundhed, trivsel og socialisering, til at tilrettelægge måltidet som målrettet pædagogisk aktivitet. (mål 3)</p>
Bevægelse og idræt	2	<p>Eleven kan anvende viden om leg, bevægelse og idræt, til at understøtte den pædagogiske målgruppes fysiske, psykiske og sociale udvikling. (mål 1)</p>

Skoleperiode 2a

Tema 1 – Aktiviteter og sundhed, krop og identitet

Tema 2 – Aktiviteter og læring

Tema 3 – Mennesker med særlige behov

VUF – Valgfri uddannelsesspecifikke fag

Grundfag dansk + prøve

VAF/Grundfag engelsk + prøve

85 dage:

Intro, hjem fra praktik, klassen i fokus - 1 dag

Aktivitet og sundhed, krop og identitet - 17 dage

Aktivitet og læring - 21 dage

Mennesker med særlige behov - 21 dage

VUF - 5 dage

Dansk + prøve - 10 dage

VAF/Engelsk + prøve - 10 dage

Tema 1 – Aktiviteter og sundhed, krop og identitet

Varighed: 17 dage

Du opnår i dette tema viden og forståelse for den fysiske, psykiske og sociale sundheds betydning.

Centralt i dette tema er køn, kønsidentitet og seksualitet. Der arbejdes ud fra et sundhedsfagligt-, psykosocialt- og kulturperspektiv.

Der lægges vægt på, at du er i stand til at reflektere over den pædagogiske opgave i forbindelse med identitetsudvikling, samt skabe tiltag og aktiviteter, der kan understøtte dette.

Du arbejder med sundhedsfaglige mål og sundhedsbegreber og kan knytte denne viden til planlægning og gennemførelse af pædagogiske aktiviteter.

Temaets helhedsorienterede og tværfaglige didaktik:

Temaet skal gøres tværfagligt således at alle fags mål har en sammenhæng for dig, dermed skabes der en helhedsorienteret forståelse.

Teamet planlægges derfor tværfagligt. Forud for temaet skal der skabes en sammenhæng i planlægningen af temaet ved eksempelvis:

- Tværfaglige projekter (*her bidrager relevante fag til et projekt*)
- Projektperioder, hvor eleverne skema er centreret om et projekt (*skemaer tilrettelægges således der kun er et planlagt projekt*)
- Temaafslutninger kan vare fra 1-3 dage (*ved teamafslutninger planlægges temaafslutninger således at fagmål i alle fag er opnået i i det pågældende tema. En temaafslutning planlægges dermed ikke med bidrag fra andre fag*)

I dette tema arbejder eleverne med følgende fag og mål:

Fag	Dage	Fagmål
Kulturelle udtryksformer aktiviteter i den pædagogiske praksis	3	<p>Eleven skal gennem egenproduktion udvikle egen kreativitet inden for områderne musik, drama og værksted og kunne igangsætte aktiviteter i samspil med den pædagogiske målgruppe. (mål 1)</p> <p>Eleven kan anvende viden om form, materialer og teknikker, til at igangsætte aktiviteter med den pædagogiske målgruppe inden for områderne musik, drama og værksted. (mål 2)</p> <p>Eleven kan selvstændigt planlægge og udøve æstetiske, musiske og praktiske forløb i forhold til den pædagogiske målgruppe. (mål 4)</p> <p>Eleven kan anvende viden om kulturens betydning for opfattelsen og udviklingen af kønsroller, til at understøtte den pædagogiske målgruppes forskellige udtryk og interesser. (mål 7)</p>
Psykologi i den pædagogiske praksis	3	<p>Eleven kan anvende viden om den pædagogiske målgruppes psykologiske udvikling, til at understøtte trivsel, læring og udvikling. (mål 1)</p> <p>Eleven kan anvende viden om udviklings- og socialpsykologi til selvstændigt at understøtte målgruppens identitetsdannelse og evne til at indgå i relationer. (mål 3)</p> <p>Eleven kan anvende viden om psykosociale forståelser af køn og kønsidentitet, til at understøtte den pædagogiske målgruppes udvikling og identitetsdannelse. (mål 5)</p> <p>Eleven kan anvende viden om socialpsykologi og kognitiv psykologi til selvstændigt og i samarbejde med andre at arbejde målrettet med den pædagogiske målgruppes læring og udvikling. (mål 9)</p>
Pædagogik i den pædagogiske praksis	3	<p>Eleven kan anvende viden om didaktiske modeller og har forståelse for den pædagogiske assistents rolle i etableringen af rammer for læring og udvikling. (mål 2)</p> <p>Eleven kan etablere relationer i arbejdet med den pædagogiske målgruppe samt reflektere over den professionelle ansvar for anerkendelse i samspillet og samværet. (mål 13)</p> <p>Eleven kan reflektere over hvordan den pædagogiske praksis kan have indflydelse på kønsroller og stereotyper. (mål 18)</p>
Digital kultur	1	<p>Eleven kan anvende digitale medier, til at planlægge og igangsætte pædagogiske aktiviteter. (mål 1)</p> <p>Eleven kan anvende viden om sociale mediers betydning i forhold til socialisering, identitets- og relationsdannelse. (mål 3)</p> <p>Eleven kan anvende forskellige digitale medier til pædagogiske aktiviteter med fokus på kreative og æstetiske udtryksformer. (mål 4)</p>
Natur og udeliv	1	<p>Eleven kan anvende viden om naturen og udelivets muligheder, til at understøtte den pædagogiske målgruppes socialisering, identitet og sansemotoriske udvikling. (mål 2)</p>

		Eleven kan anvende naturens muligheder som ramme for det pædagogiske måltid. (mål 6)
Bevægelse og idræt	2	<p>Eleven kan anvende viden om leg, bevægelse og idræt, til at understøtte den pædagogiske målgruppes fysiske, psykiske og sociale udvikling. (mål 1)</p> <p>Eleven kan anvende viden om den pædagogiske målgruppes motoriske udvikling og sansning, til at tilrettelægge og udføre sansemotoriske aktiviteter. (mål 5)</p> <p>Eleven skal gennem udvikling af egen kropsbevidsthed kunne tilrettelægge aktiviteter, der understøtter og udvikler en positiv kropsbevidsthed hos den pædagogiske målgruppe. (mål 7)</p>
Kommunikation i den pædagogiske praksis	1	<p>Eleven kan anvende viden om kommunikationsteori og -metoder, til at indgå i dialog og samarbejde med den pædagogiske målgruppe, pårørende, familie, kollegaer og andre fagpersoner. (mål 1)</p> <p>Eleven kan anvende viden om betydningen af at kommunikere anerkendende i den professionelle relation og dialog med familie og pårørende. (mål 3)</p>
Sundhed i den pædagogiske praksis	3	<p>Eleven kan igangsætte sundhedsfremmende aktiviteter i den pædagogiske praksis under hensyn til mestring og forskellige forståelser af sundhed. (mål 2)</p> <p>Eleven kan anvende viden om seksualitet, til at understøtte kropsbevidsthed og identitetsudvikling hos den pædagogiske målgruppe. (mål 4)</p>

Tema 2 – Aktiviteter og læring

Varighed 21 dage:

Temaet skal overordnet introducere dig til arbejdet med læringsforståelse og didaktik. Derudover skal du i løbet af temaet anvende viden om den styrkede læreplan og arbejde med børnesyn og pædagogiske værdier.

I temaet arbejder du med læringsbegrebet og med at omsætte dette i forhold til forskellige pædagogiske målgrupper. Temaet har fokus på bevægelse, natur og udeliv, sundhedsfaglige og kreativitetilgange til at skabe aktiviteter, der kan understøtte læreprocesser hos den pædagogiske målgruppe.

Du øver dig i at planlægge, gennemføre og evaluere aktiviteter, og bliver i stand til at knytte dette til læringsteori. Du arbejder med didaktiske modeller, samt motivationsfaktorer, der kan fremme eller hæmme den pædagogiske målgruppes deltagelse.

Du skal have kendskab til understøttende undervisning, og viden om og færdigheder i at kunne lede et klasserum.

Temaets helhedsorienterede og tværfaglige didaktik:

Temaet skal gøres tværfagligt således at alle fags mål har en sammenhæng for dig, dermed skabes der en helhedsorienteret forståelse.

Teamet planlægges derfor tværfagligt. Forud for temaet skal der skabes en sammenhæng i planlægningen af temaet ved eksempelvis:

- Tværfaglige projekter (*her bidrager relevante fag til et projekt*)
- Projektperioder, hvor dit skema er centreret om et projekt (*skemaer tilrettelægges således der kun er et planlagt projekt*)
- Temaafslutninger kan vare fra 1-3 dage (*ved teamafslutninger planlægges temaafslutninger således at fagmål i alle fag er opnået i i det pågældende tema. En temaafslutning planlægges dermed ikke med bidrag fra andre fag*)

I dette tema arbejder eleven med følgende fag og mål

Fag	Dage	Fagmål
Kulturelle udtryksformer aktiviteter i den pædagogiske praksis	1	Eleven skal gennem egenproduktion udvikle egen kreativitet inden for områderne musik, drama og værksted og kunne igangsætte aktiviteter i samspil med den pædagogiske målgruppe. (mål 1) Eleven kan anvende viden om aktiviteter inden for musik, drama og værksted, til at arbejde målrettet med pædagogiske lære- og handleplaner. (mål 3) Eleven kan selvstændigt planlægge og udøve æstetiske, musiske og praktiske forløb i forhold til den pædagogiske målgruppe. (mål 4) Eleven kan anvende viden om kulturæstetiske processer, til selvstændigt og i samarbejde med andre at arbejde målrettet med aktiviteter, som fremmer målgruppens dannelse og sociale kompetencer. (mål 9)
Psykologi i den pædagogiske praksis	4	Eleven kan anvende viden om gruppedynamikker, til at understøtte den pædagogiske målgruppes deltagelse i sociale aktiviteter. (mål 6) Eleven kan anvende viden om socialpsykologi og kognitiv psykologi til selvstændigt og i samarbejde med andre at arbejde målrettet med den pædagogiske målgruppes læring og udvikling. (mål 9)

		Eleven kan anvende viden om faktorer, der kan fremme eller hæmme den pædagogiske målgruppes motivation, til at deltage i pædagogiske aktiviteter. (mål 10)
Pædagogik i den pædagogiske praksis	6	<p>Eleven kan anvende viden om aktuelle og relevante pædagogiskeretninger, teorier og metoder, til at arbejde med den pædagogiske målgruppes trivsel, udvikling og læring. (mål 1)</p> <p>Eleven kan anvende viden om didaktiske modeller og har forståelse for den pædagogiske assistents rolle i etableringen af rammer for læring og udvikling. (mål 2)</p> <p>Eleven kan planlægge, gennemføre og evaluere pædagogiske forløb og kan anvende mål for handle- og læreplaner i den pædagogiske praksis. (mål 3)</p>
Digital kultur	1	<p>Eleven kan anvende digitale medier, til at planlægge og igangsætte pædagogiske aktiviteter. (mål 1)</p> <p>Eleven kan anvende forskellige digitale medier til pædagogiske aktiviteter med fokus på kreative og æstetiske udtryksformer. (mål 4)</p> <p>Eleven kan anvende viden om den pædagogiske målgruppes legekultur, til at inddrage relevante digitale redskaber i den pædagogiske praksis. (mål 5)</p>
Natur og udeliv	3	<p>Eleven kan medvirke i udviklingen af pædagogiske forløb, der anvender naturen som sanserum, læringsrum og oplevelsesrum. (mål 1)</p> <p>Eleven kan understøtte den pædagogiske målgruppes fantasi og kreativitet gennem innovativt arbejde med natur- og genbrugsmaterialer på værksted og i naturen. (mål 3)</p> <p>Eleven kan anvende viden om naturfænomener, til at formidle naturoplevelser til den pædagogiske målgruppe. (mål 5)</p>
Bevægelse og idræt	2	Eleven kan planlægge og formidle forskellige bevægelseslege i kreative og fantasifulde rammer samt organisere bevægelseslege, der understøtter specifikke udviklings- og læringsområder. (mål 2)
Kommunikation i den pædagogiske praksis	3	<p>Eleven kan anvende viden om betydningen af at kommunikere anerkendende i den professionelle relation og dialog med familie og pårørende. (mål 3)</p> <p>Eleven kan anvende viden om redskaber og metoder til rådgivning og vejledning af den pædagogiske målgruppe samt familie og pårørende. (mål 4)</p>
Sundhed i den pædagogiske praksis	1	Eleven kan selvstændigt støtte og motivere den pædagogiske målgruppe, til at tage ansvar for egen personlige hygiejne. (mål 7)

Tema 3 – Mennesker med særlige behov

Varighed: 21 dage

Specialpædagogikken og socialpædagogikken udfoldes gennem dette tema, hvor der arbejdes med mennesker med særlige behov. Herunder normalitet, afvigelse, udviklingsforstyrrelser og misbrugsproblematikker.

Du opnår en grundlæggende forståelse for arbejdet med mennesker med særlige behov, med udgangspunkt i disse pædagogiske målgrupperes ressourcer, mestring og handlekompetence.

Du bliver bevidst om de særlige lovmæssige rammer, der knytter sig til special- og socialpædagogisk arbejde og kan identificere, hvilke dilemmaer og etiske overvejelser, der kan opstå. Herunder kvalitetssikring og kommunikation med pårørende. Du arbejder desuden med velfærdsteknologiske løsninger, der kan bidrage til forskellige målgruppers trivsel og udvikling.

I det sundhedsfaglige perspektiv bliver du rustet til at motivere og støtte personlig hygiejne i arbejdet med en målgruppe, der har behov for dette. Du forstår vigtigheden af en respektfuld tilgang til det andet menneske og dennes kulturelle baggrund samt integritet og værdighed.

Temaets helhedsorienterede og tværfaglige didaktik:

Temaet skal gøres tværfagligt således at alle fags mål har en sammenhæng for dig, dermed skabes deren helhedsorienteret forståelse.

Teamet planlægges derfor tværfagligt. Forud for temaet skal der skabes en sammenhæng i planlægningen af temaet ved eksempelvis:

- Tværfaglige projekter (*her bidrager relevante fag til et projekt*)
- Projektperioder, hvor dit skema er centreret om et projekt (*skemaer tilrettelægges således der kun er et planlagt projekt*)
- Temaafslutninger kan vare fra 1-3 dage (*ved teamafslutninger planlægges temaafslutninger således at fagmål i alle fag er opnået i i det pågældende tema. En temaafslutning planlægges dermed ikke med bidrag fra andre fag*)

Fag	Dage	Fagmål
Kulturelle udtryksformer aktiviteter i den pædagogiske praksis	4	<p>Eleven skal gennem egenproduktion udvikle egen kreativitet indenfor områderne musik, drama og værksted og kunne igangsætte aktiviteter i samspil med den pædagogiske målgruppe. (mål 1)</p> <p>Eleven kan anvende viden om form, materialer og teknikker, til at igangsætte aktiviteter med den pædagogiske målgruppe inden for områderne musik, drama og værksted. (mål 2)</p> <p>Eleven kan anvende viden om inklusion og forskellige pædagogiskemålgruppers kulturelle baggrunde og udtryksformer i planlægningen af pædagogiske aktiviteter. (mål 5)</p> <p>Eleven kan anvende viden om den pædagogiske målgruppes forudsætninger, til selvstændigt at planlægge og igangsætte aktiviteter, der medinddrager og understøtter målgruppens autonomi, integritet og værdighed. (mål 8)</p>
Psykologi i den pædagogiske praksis	3	<p>Eleven kan anvende viden om begreberne normalitet og afvigelse, til at igangsætte inkluderende aktiviteter, der inddrager sociale samspil og deltagelse i fællesskaber. (mål 8)</p> <p>Eleven kan anvende viden om socialpsykologi og kognitiv psykologi til selvstændigt og i samarbejde med andre at arbejde målrettet med den pædagogiske målgruppes læring og udvikling. (mål 9)</p>

		Eleven kan anvende viden om udviklingsforstyrrelser, funktionsnedsættelser samt misbrugsproblematikker, til at arbejderessourceorienteret med den pædagogiske målgruppe. (mål 11)
Pædagogik i den pædagogiske praksis	3	<p>Eleven kan anvende viden om forskellige pædagogiske målgrupper, til at understøtte den enkeltes egne ressourcer, handlekompetencer og mestring af hverdagen. (mål 5)</p> <p>Eleven kan anvende viden om, hvordan Serviceloven, Dagtilbudsloven og Folkeskoleloven danner grundlag og ramme for den pædagogiske praksis. (mål 9)</p> <p>Eleven kan anvende viden om magtanvendelse, omsorgs-, underretnings-, oplysnings- og tavshedspligt, til at arbejde eftergældende lovgivning i den pædagogiske sektor. (mål 10)</p> <p>Eleven kan reflektere over egen pædagogiske praksis, som en velfærdsopgave der er styret af politiske retningslinjer og beslutninger, udmøntet i lokale retningslinjer på regionalt niveau, kommunalt niveau og på institutionsniveau. (mål 11)</p> <p>Eleven kan anvende viden om omsorg og omsorgssvigt i arbejdet med den pædagogiske målgruppe. (mål 14)</p>
Digital kultur	3	Eleven kan anvende viden om velfærdsteknologi, sociale- og digitale medier som hjælpemiddel til øget selvhjulpethed og styrket livskvalitet hos den pædagogiske målgruppe. (mål 6)
Natur og udeliv	2	<p>Eleven kan medvirke i udviklingen af pædagogiske forløb, der anvender naturen som sanserum, læringsrum og oplevelsesrum. (mål 1)</p> <p>Eleven kan anvende viden om naturen og udelivets muligheder, til at understøtte den pædagogiske målgruppes socialisering, identitet og sansemotoriske udvikling. (mål 2)</p>
Bevægelse og idræt	2	<p>Eleven kan planlægge og formidle forskellige bevægelseslege i kreative og fantasifulde rammer samt organisere bevægelseslege, der understøtter specifikke udviklings- og læringsområder. (mål 2)</p> <p>Eleven kan anvende viden om den pædagogiske målgruppes motoriske udvikling og sansning, til at tilrettelægge og udføre sansemotoriske aktiviteter. (mål 5)</p> <p>Eleven kan anvende viden om mennesker med nedsat fysisk og psykisk funktionsevne til selvstændigt at planlægge bevægelsesaktiviteter, så målgruppen udvikler egne handlekompetencer gennem fysisk aktivitet. (mål 6)</p>
Kommunikation i den pædagogiske praksis	2	<p>Eleven kan anvende viden om kommunikationsteori og -metoder, til at indgå i dialog og samarbejde med den pædagogiske målgruppe, pårørende, familie, kollegaer og andre fagpersoner. (mål 1)</p> <p>Eleven kan anvende viden om verbal og nonverbal kommunikation, til at indgå i professionelle relationer med den pædagogiske målgruppe. (mål 2)</p> <p>Eleven kan anvende viden om redskaber og metoder til rådgivning og vejledning af den pædagogiske målgruppe samt familie og pårørende. (mål 4)</p>

		<p>Eleven kan anvende viden om forskellige dokumentationsformer til faglig formidling og dialog med den pædagogiske målgruppe samt familie og pårørende. (mål 5)</p> <p>Eleven kan anvende viden om dokumentation som redskab til kvalitetssikring samt samarbejde og kommunikation med kollegaer og andre fagpersoner. (mål 6)</p>
Sundhed i den pædagogiske praksis	2	<p>Eleven kan anvende viden om nationale retningslinjer og lokale procedurer for hygiejne til at kunne forebygge infektioner. (mål 5)</p> <p>Eleven kan vurdere og begrunde behovet for at støtte og motiverede den pædagogiske målgruppe, til at tage ansvar for egen personlige hygiejne. (mål 7)</p> <p>Eleven kan anvende viden om lokale procedurer og handle i forhold til egen rolle og ansvar ved håndtering af medicin i den pædagogiske praksis. (mål 9)</p>

Grundfag dansk – C niveau

Varighed: 8 dage

Der arbejdes med forskellige genrer med relevans for elevens fremtidige erhverv. Børnelitteratur herunder eksempelvis eventyr og andre børnekulturelle genrer som børnefilm mm., er oplagte valg for undervisningens indhold både i forhold til analyse, fortolkning, vurdering og praktisk brug i forhold til elevens erhverv. Det samme gælder læsning og analyse af fagartikler og andre fagtekster samt eventuelt dokumentarfilm og nyere novellelæsning.

Arbejdet med multimodale medier kan oplagt indeholde kritisk læsning af hjemmesider til brug for portfolioarbejdet, og eventuelt kommunikation på sociale medier og diverse børne- og ungdomskulturelle udtryk f.eks kunstbilleder. Kommunikationsmodeller inddrages og bidrager bl.a. til at skærpe elevens formidlingsbevidsthed.

Arbejdet med fremstillingsformer integreres i arbejdet med de forskellige genrer, og det tilstræbes at gøre undervisningens indhold og former så praksisnære og praktisk anvendelige som muligt. Det kan eksempelvis ske ved inddragelse af dialogisk læsning i forhold til børnelitteratur, skrivning af mødereferat eller interviews af udvalgte fagpersoner.

Danskfaget inddrages i tværfaglige projekter i det omfang, det er relevant og praktisk muligt.

Der udarbejdes mindst to portfolioopgaver i forbindelse med undervisningen.

Grundfagsprøve dansk

Varighed: 2 dage

Grundfagsprøven afholdes over 2 dage, prøveformen er med 60 minutters forberedelse. Prøven skal bestås.

VAF/Grundfag engelsk – E/D niveau

Varighed: 9 dage

I engelsk arbejdes der med et udvidet tekstbegreb, hvor læsning, lytning og samtale om det professionelle pædagogiske arbejde med børn og unge er i fokus i sammenhæng med de udvalgte fagmål.

Der arbejdes med forskellige multimodale tekstoplæg bl.a. engelske sange, podcasts, dokumentar- og spillefilm, børnebogsoplæsninger, novellelæsning samt artikler fra engelske og amerikanske hjemmesider og magasiner med henblik på sproglig bevidsthed i kommunikationen samt udvikling af skriftlige kompetencer til formidling af pædagogiske overvejelser og tanker omkring arbejdet som PA med børn og unge.

Dette sker gennem en fordybelse i temaer som f.eks. ”Working with children and youngsters”, ”Autism”, ”Outdoor life”, ”Children and grief” og ”Children’s health” med dels erhvervsfaglig tilknytning, men også et alment engelsksproglige perspektiv. Det afsluttende selvstændige emne vælges med vægt på fordybelse og formidling.

Emnet vælges af eleven i samråd med læreren inden for fagets indholdsområder, og eleven undersøger, forholder sig til og formidler det valgte stof på engelsk, mundtligt og skriftligt f.eks. gennem en synopsis med et selvproduceret præsentationsmateriale.

Grundfagsprøve engelsk

Varighed: 1 dag

Du går til prøve i engelsk, hvis det indgår som dit valgfag, der er afsat 1 dag til prøven.

Der er ikke krav om at bestå engelsk.

Skoleperiode 2b

Tema 1 – Arbejdsmiljø i pædagogisk praksis (Standard afkortning)

Tema 1 – Arbejdsmiljø i pædagogiske praksis (Standard afkortning)

Varighed: 25 dage

Temaet skal overordnet introducere dig til arbejdsgange og arbejdsmiljø i pædagogisk praksis.

I temaet arbejder du med at undersøge hverdagens arbejdsmiljø og rutiner som ramme for pædagogisk arbejde med især kulturæstetiske aktiviteter og bevægelse og idræt.

Du øver dig i at planlægge pædagogiske aktiviteter som udspringer af relevant lovgivning for pædagogisk praksis indenfor arbejdsmiljølovens rammer.

Som en del af dette tema vil du gennemføre projektet: Arbejdsmiljø i pædagogisk praksis, hvor du først introduceres til viden om arbejdsmiljø og ergonomi. Du tager derefter på besøg i en lokal institution, hvor du observerer og undersøger arbejdsmiljøet som ramme for pædagogisk praksis med en given målgruppe.

På grundlag af dette arbejde forbereder du en pædagogisk aktivitet. Projektet afsluttes med en mundtlig præsentation, hvor du præsenterer din undersøgelse og erfaringer.

Temaets helhedsorienterede og tværfaglige didaktik:

Temaet skal gøres tværfagligt således at alle fags mål har en sammenhæng for dig, dermed skabes deren helhedsorienteret forståelse.

Teamet planlægges derfor tværfagligt. Forud for temaet skal der skabes en sammenhæng i planlægningen af temaet ved eksempelvis:

- Tværfaglige projekter (*her bidrager relevante fag til et projekt*)
- Projektperioder, hvor dit skema er centreret om et projekt (*skemaer tilrettelægges således derkun er et planlagt projekt*)
- Temaafslutninger kan vare fra 1-3 dage (*ved teamafslutninger planlægges temaafslutninger således at fagmål i alle fag er opnået i i det pågældende tema. En temaafslutning planlægges dermed ikke med bidrag fra andre fag*)

Fag	Dage	Fagmål
Pædagogik i den pædagogiske praksis	10	<p>Eleven kan anvende metoder til observation og kan på baggrund af sine iagttagelser justere egen pædagogiske praksis samt bidrage til at justere institutionens hverdagspraksis. (mål 4)</p> <p>Eleven kan anvende viden om forskellige pædagogiske målgrupper, til at understøtte den enkeltes egne ressourcer, handlekompetencer og mestring af hverdagen. (mål 5)</p> <p>Eleven kan anvende viden om, hvordan Serviceloven, Dagtilbudsloven og Folkeskoleloven danner grundlag og ramme for den pædagogiske praksis. (mål 9)</p> <p>Eleven kan reflektere over egen pædagogiske praksis, som en velfærdsopgave der er styret af politiske retningslinjer og beslutninger, udmøntet i lokale retningslinjer på regionalt niveau, kommunalt niveau og på institutionsniveau. (mål 11)</p> <p>Eleven kan anvende viden om andre faggrupper og relevante organisationer, der kan inddrages i det tværfaglige samarbejde. (mål 12)</p>
Bevægelse og idræt	2½	Eleven kan anvende viden om leg, bevægelse og idræt til at begrunde hvordan der arbejdes

		<p>målrettet med at understøtte målgruppens fysiske, psykiske og sociale udvikling og trivsel. (mål 1)</p> <p>Eleven kan anvende viden om det lokale foreningsliv samt lokale politikker og indsatsområder til målrettet planlægning af fysiske aktiviteter for den pædagogiske målgruppe. (mål 4)</p>
Kulturelle udtryksformer aktiviteter i den pædagogiske praksis	2½	<p>Eleven kan anvende viden om form, materialer og teknikker, til at igangsætte aktiviteter med den pædagogiske målgruppe inden for områderne musik, drama og værksted. (mål 2)</p> <p>Eleven kan anvende viden om kulturæstetiske processer, til selvstændigt og i samarbejde med andre at arbejde målrettet med aktiviteter, som fremmer målgruppens dannelse og sociale kompetencer. (mål 9)</p>
Arbejds miljø og ergonomi	10	<p>Eleven kan anvende viden om det fysiske, kemiske, psykosociale og ergonomiske arbejdsmiljø, til at planlægge og udføre arbejdsopgaver. (mål 1)</p> <p>Eleven kan selvstændigt planlægge og arbejde med forflytningsopgaver herunder forebygge arbejdsbetingede belastninger og arbejdsulykker ved hjælp af velfærdsteknologi, hjælpemidler og ergonomiske teknikker. (mål 2)</p> <p>Eleven kan anvende viden om faktorer, der kan føre til konflikter og vold, til at reflektere over og medvirke i forebyggelsen af fysisk og psykisk vold på arbejdspladsen. (mål 3)</p> <p>Eleven kan anvende viden om relevant arbejdsmiljølovgivning i arbejdet som pædagogisk assistent, til at reflektere over egen rolle i forhold til udviklingen af et godt fysisk og psykisk arbejdsmiljø. (mål 4)</p> <p>Eleven kan anvende viden om relevante arbejdsmiljøaktører til løsning af problemer med arbejdsmiljøet på arbejdspladsen. (mål 5)</p> <p>Eleven kan anvende lokale retningslinjer og procedurer, til at medvirke i igangsættelse af kriseberedskab. (mål 6)</p>

Skoleperiode 3

Tema 1 – Samfund og kultur

Tema 2 – Faglig identitet

Tema 3 – Inklusion og fællesskaber

VUF – Valgfrit uddannelsesspecifikke fag

Samfundsfag + prøve

Prøve i de uddannelsesspecifikke fag

81 dage:

Intro, hjem fra praktik, klassen i fokus - 1 dag

Studietur - 2½ dag

Samfund og kultur - 19½ dag

Faglig identitet - 12 dage

Inklusion og fællesskaber - 18 dage

VUF - 10 dage

Samfundsfag + prøve - 15 dage

Prøve uddannelsesspecifikke fag - 3 dage

Tema 1 – Samfund og kultur

Varighed: 19½ dage

I dette tema arbejder du med samfundsfaglige problemstillinger og reflekterer stillingtagen til den velfærdsopgave som det pædagogiske arbejde er en del af.

Du opnår forståelse for velfærdsstaten, demokratiske processer og medborgerskab.

Du arbejder med kultur- og integrationsforståelse og kan inddrage denne viden i igangsættelsen af pædagogiske aktiviteter.

Du forholder dig til relevant lovgivning og opøver kompetence i at forholde sig til etiske dilemmaer og samfundsmæssige problemstillinger.

I dette tema indgår samfundsfag.

Temaets helhedsorienterede og tværfaglige didaktik:

Temaet skal gøres tværfagligt således at alle fags mål har en sammenhæng for dig, dermed skabes deren helhedsorienteret forståelse.

Teamet planlægges derfor tværfagligt. Forud for temaet skal der skabes en sammenhæng i planlægningen af temaet ved eksempelvis:

- Tværfaglige projekter (*her bidrager relevante fag til et projekt*)
- Projektperioder, hvor dit skema er centreret om et projekt (*skemaer tilrettelægges således der kun er et planlagt projekt*)
- Temaafslutninger kan vare fra 1-3 dage (*ved teamafslutninger planlægges temaafslutninger således at fagmål i alle fag er opnået i i det pågældende tema. En temaafslutning planlægges dermed ikke med bidrag fra andre fag*)

I dette tema arbejder eleverne med følgende fag og mål:

Fag	Dage	Fagmål
Kulturelle udtryksformer aktiviteter i den pædagogiske praksis	3	<p>Eleven kan anvende viden om kulturens betydning for opfattelsen og udviklingen af kønsroller, til at understøtte den pædagogiske målgruppes forskellige udtryk og interesser. (mål 7)</p> <p>Eleven kan anvende viden om kulturæstetiske processer, til selvstændigt og i samarbejde med andre at arbejde målrettet med aktiviteter, som fremmer målgruppens dannelse og sociale kompetencer. (mål 9)</p>
Psykologi i den pædagogiske praksis	2½	<p>Eleven kan anvende viden om udviklings - og socialpsykologi til selvstændigt at understøtte målgruppens identitetsdannelse og evne til at indgå i relationer. (mål 3)</p> <p>Eleven kan anvende viden om etnicitet og betydningen af kulturelle forskelligheder i igangsættelsen af pædagogiske aktiviteter. (mål 7)</p>
Pædagogik i den pædagogiske praksis	4	<p>Eleven kan med afsæt i viden om pædagogisk idéhistorie forholde sig til etiske dilemmaer i egen pædagogiske praksis. (mål 6)</p> <p>Eleven kan reflektere over den pædagogiske sektors historie og betydning for dannelse og opdragelse, herunder demokrati og medbestemmelse. (mål 7)</p> <p>Eleven kan anvende viden om etableringen af den pædagogiske sektor og bevægelsen fra forsorg og pasning til udvikling og læring, til at forstå egen fagprofessionelle rolle. (mål 8)</p> <p>Eleven kan anvende viden om, hvordan Serviceloven, Dagtilbudsloven og Folkeskoleloven danner grundlag og ramme for den pædagogiske praksis. (mål 9)</p>
Digital kultur	1	<p>Eleven kan anvende viden om digital mediekultur og digital dannelse, til at arbejde med den pædagogiske målgruppes overvejelser og adfærd i brugen af digitale og sociale medier. (mål 2)</p> <p>Eleven kan anvende viden om lovgivning og gøre sig etiske overvejelser i brugen af digitale og sociale medier i den pædagogiske praksis. (mål 8)</p>
Natur og udeliv	2	<p>Eleven kan anvende viden om naturens ressourcer og menneskelig påvirkning, til at inddrage bæredygtighed i de pædagogiske aktiviteter. (mål 4)</p> <p>Eleven kan anvende viden om friluftspolitik og lokale naturvejledningstilbud, til at igangsætte friluft aktiviteter målrettet den pædagogiske målgruppe. (mål 7)</p> <p>Eleven kan anvende viden om sikkerheds- og lovmæssige retningslinjer i planlægningen og gennemførelsen af friluftsliv, lege- og bevægelsesaktiviteter i naturen. (mål 8)</p>
Bevægelse og idræt	3	<p>Eleven kan anvende viden om det lokale foreningsliv samt lokale politikker og indsatsområder i planlægningen af fysiske aktiviteter for den pædagogiske målgruppe. (mål 4)</p>

		Eleven kan i planlægningen af pædagogiske aktiviteter reflektere over den samfundsmæssige påvirkning af børn, unge og voksnes bevægelsesvaner og kropsforståelse. (mål 8)
Kommunikation I den pædagogiske praksis	1	Eleven kan anvende viden om dokumentation som redskab til kvalitets sikring samt samarbejde og kommunikation med kolleger og andre fagpersoner. (mål 6)
Sundhed I den pædagogiske praksis	3	<p>Eleven skal kunne arbejde sundhedsfremmende og sygdomsforebyggende i den pædagogiske praksis samt kunne anvende et sundhedsbegreb, der medtager psykiske, fysiske og sociale forhold. (mål 1)</p> <p>Eleven kan igangsætte sundhedsfremmende aktiviteter i den pædagogiske praksis under hensyn til mestring og forskellige forståelser af sundhed. (mål 2)</p> <p>Eleven skal have kendskab til de mest almindelige forekommende sygdomme og anvende viden om smitteveje, til at bryde smittekæden og mindske risikoen for institutionsinfektioner. (mål 8)</p>

Tema 2 – Faglig identitet

Varighed: 12 dage

I temaet arbejdes der med din forståelse for alsidigheden i den pædagogiske praksis.

Formålet med skoleperioden er at du bliver bevidst om din rolle som pædagogisk assistent, og hvilke muligheder der er inden for det fagområde, som den pædagogiske assistent dækker.

Der lægges vægt på, at du opnår en tydelig bevidsthed om, hvordan den pædagogiske assistent løser sine arbejdsopgaver, og indgår i samarbejde med andre faggrupper.

Viden om og færdigheder i kommunikation og samarbejdet spiller en væsentlig rolle i dette tema.

I temaet kan indgå forskellige vinkler på den pædagogiske assistents faglighed. Fx Innovation hvor vi arbejder med at skabe værdi i den pædagogiske praksis. Med fokus på hvordan den pædagogiske assistent kan arbejde med entreprenørskab og at igangsætte initiativer, hvor man går fra tanke til handling.

Der kan være andre muligheder; som at indgå i praksisforløb (fx madskoler) eller fordybelse i et af profilmagene.

I temaet er der også fokus på opsamling af de uddannelsesspecifikke fag således, at der opnås en helhedsforståelse af uddannelsesforløbet. Du får samlet og tydeliggjort din viden, dine færdigheder og kompetencer inden for hele fagområdet og du opnår opfyldelse af uddannelsens hovedkompetencemål.

Der arbejdes med din nysgerrighed og praksiserfaring skabt igennem uddannelsesforløbet, hvor der reflekteres og skabes en overgang til den kommende afsluttende prøve.

Temaets helhedsorienterede og tværfaglige didaktik:

Temaet skal gøres tværfagligt således at alle fags mål har en sammenhæng for dig, dermed skabes der en helhedsorienteret forståelse.

Teamet planlægges derfor tværfagligt. Forud for temaet skal der skabes en sammenhæng i planlægningen af temaet ved eksempelvis:

- Tværfaglige projekter (*her bidrager relevante fag til et projekt*)
- Projektperioder, hvor eleverne skema er centreret om et projekt (*skemaer tilrettelægges således der kun er et planlagt projekt*)
- Temaafslutninger kan vare fra 1-3 dage (*ved teamafslutninger planlægges temaafslutninger således at fagmål i alle fag er opnået i i det pågældende tema. En temaafslutning planlægges dermed ikke med bidrag fra andre fag*)

I dette tema arbejder eleverne med følgende fag og mål:

Fag	Dage	Fagmål
Kulturelle udtryksformer aktiviteter i den pædagogiske praksis	2	<p>Eleven skal gennem egenproduktion udvikle egen kreativitet inden for områderne musik, drama og værksted og kunne igangsætte aktiviteter i samspil med den pædagogiske målgruppe. (mål 1)</p> <p>Eleven kan anvende viden om form, materialer og teknikker, til at igangsætte aktiviteter med den pædagogiske målgruppe inden for områderne musik, drama og værksted. (mål 2)</p> <p>Eleven kan selvstændigt planlægge og udøve æstetiske, musiske og praktiske forløb i forhold til den pædagogiske målgruppe. (mål 4)</p> <p>Eleven kan anvende viden om den pædagogiske målgruppes forudsætninger, til selvstændigt at planlægge og igangsætte aktiviteter, der medinddrager og understøtter målgruppens autonomi, integritet og værdighed. (mål 8)</p>

Psykologi i den pædagogiske praksis	1	Eleven kan anvende viden om faktorer, der kan fremme ellerhæmme den pædagogiske målgruppes motivation, til at deltage i pædagogiske aktiviteter. (mål 10)
Pædagogik i den pædagogiske praksis	2	pædagogiske sektor og bevægelsen fra forsorg og pasning til udvikling og læring, til at forstå egen fagprofessionelle rolle. (mål 8) Eleven kan reflektere over egen pædagogiske praksis, som en velfærdsopgave der er styret af politiske retningslinjer og beslutninger, udmøntet i lokale retningslinjer på regionalt niveau, kommunalt niveau og på institutionsniveau. (mål 11) Eleven kan anvende viden om andre faggrupper og relevante organisationer, der kan inddrages i det tværfaglige samarbejde. (mål 12) Eleven kan etablere relationer i arbejdet med den pædagogiske målgruppe samt reflektere over den professionelles ansvar for anerkendelse i samspillet og samværet. (mål 13) Eleven kan anvende viden om sammenhænge mellem kognition og sproglig udvikling til selvstændigt at planlægge, igangsætte og afprøve aktiviteter, der understøtter sprogstimulerende miljøer. (mål 17)
Digital kultur	2	Eleven kan anvende it, sociale og digitale medier som formidlings-, kommunikations- og dokumentationsredskaber i den pædagogiske praksis. (mål 7)
Natur og udeliv	2	Eleven kan medvirke i udviklingen af pædagogiske forløb, der anvender naturen som sanserum, læringsrum og oplevelsesrum. (mål 1) Eleven kan anvende viden om naturen og udelivets muligheder, til at understøtte den pædagogiske målgruppes socialisering, identitet og sansemotoriske udvikling. (mål 2) Eleven kan understøtte den pædagogiske målgruppes fantasi og kreativitet gennem innovativt arbejde med natur- og genbrugsmaterialer på værksted og i naturen. (mål 3)
Bevægelse og idræt	1	Eleven kan anvende viden om leg, bevægelse og idræt, til at understøtte den pædagogiske målgruppes fysiske, psykiske og sociale udvikling. (mål 1) Eleven kan planlægge og formidle forskellige bevægelseslege i kreative og fantasifulde rammer samt organisere bevægelseslege, der understøtter specifikke udviklings- og læringsområder. (mål 2) Eleven kan anvende viden om den pædagogiske målgruppes motoriske udvikling og sansning, til at tilrettelægge og udføre sansemotoriske aktiviteter. (mål 5) Eleven skal gennem udvikling af egen kropsbevidsthed kunne tilrettelægge aktiviteter, der understøtter og udvikler en positiv kropsbevidsthed hos den pædagogiske målgruppe. (mål 7)
Kommunikation i den pædagogiske praksis	1	Eleven kan anvende viden om kommunikationsteori og -metoder, til at indgå i dialog og samarbejde med den pædagogiske målgruppe, pårørende, familie, kollegaer og andre fagpersoner. (mål 1)

		Eleven kan anvende viden om roller og relationer til selvstændigt at indgå professionelt i samarbejde både med det øvrige pædagogiske personale og andre faggrupper. (mål7)
Sundhed I den pædagogiske praksis	1	Eleven kan anvende viden om seksualitet, til at understøtte kropsbevidsthed og identitetsudvikling hos den pædagogiskemålgruppe. (mål 4) Eleven kan selvstændigt støtte og motivere den pædagogiskemålgruppe, til at tage ansvar for egen personlige hygiejne. (mål 7)

Tema 3 – Inklusion og fællesskaber

Varighed: 18 dage

I dette tema arbejder du med inklusion og opnår en teoretisk viden, samt evnen til at omsætte den til pædagogiske handlinger og aktiviteter, for forskellige pædagogiske målgrupper. Der samles op på praktik 2, og dine erfaringer knyttes til emnet inklusion.

Temaet skal overordnet introducere dig til arbejdet med inklusion og gøre dig i stand til at mestre inklusion i din pædagogiske praksis for forskellige målgrupper. Temaet har fokus på fællesskaber, sociale kompetencer og rummelighed. I temaet arbejder du både med specialpædagogiske tilbud og inklusion inden for almenområdet og inklusion af målgrupper med særlige behov.

Dette indebærer, at du har en grundlæggende forståelse for begreberne inklusion, normalitet og afvigelse.

Temaets helhedsorienterede og tværfaglige didaktik:

Temaet skal gøres tværfagligt således at alle fags mål har en sammenhæng for dig, dermed skabes der en helhedsorienteret forståelse.

Teamet planlægges derfor tværfagligt. Forud for temaet skal der skabes en sammenhæng i planlægningen af temaet ved eksempelvis:

- Tværfaglige projekter (*her bidrager relevante fag til et projekt*)
- Projektperioder, hvor dit skema er centreret om et projekt (*skemaer tilrettelægges således der kun er et planlagt projekt*)
- Temaafslutninger kan vare fra 1-3 dage (*ved teamafslutninger planlægges temaafslutninger således at fagmål i alle fag er opnået i i det pågældende tema. En temaafslutning planlægges dermed ikke med bidrag fra andre fag*)

I dette tema arbejder eleverne med følgende fag og mål:

Fag	Dage	Fagmål
Kulturelle udtryksformer aktiviteter i den pædagogiske praksis		Eleven kan anvende viden om inklusion og forskellige pædagogiske målgruppers kulturelle baggrunde og udtryksformer i planlægningen af pædagogiske aktiviteter. (mål 5) Eleven kan anvende viden om den pædagogiske målgruppes forudsætninger, til selvstændigt at planlægge og igangsætte aktiviteter, der medinddrager og understøtter målgruppens autonomi, integritet og værdighed. (mål 8)
Psykologi i den pædagogiske praksis		Eleven kan anvende viden om begreberne normalitet og afvigelse, til at igangsætte inkluderende aktiviteter, der inddrager sociale samspil og deltagelse i fællesskaber. (mål 8)

Pædagogik i den pædagogiske praksis		<p>Eleven kan planlægge, gennemføre og evaluere pædagogiske forløb og kan anvende mål for handle- og læreplaner i den pædagogiske praksis. (mål 3)</p> <p>Eleven kan anvende metoder til observation og kan på baggrund af sine iagttagelser justere egen pædagogiske praksis samt bidrage til at justere institutionens hverdagspraksis. (mål 4)</p> <p>Eleven kan etablere relationer i arbejdet med den pædagogiskemålgruppe samt reflektere over den professionelle ansvar for anerkendelse i samspillet og samværet. (mål 13)</p> <p>Eleven kan anvende viden om inklusion og mangfoldighed til selvstændigt at understøtte inkluderende miljøer. (mål 16)</p>
Digital kultur		<p>Eleven kan anvende digitale medier, til at planlægge og igangsætte pædagogiske aktiviteter. (mål 1)</p> <p>Mål 2</p> <p>Eleven kan anvende viden om sociale mediers betydning i forhold til socialisering, identitets- og relationsdannelse. (mål 3)</p> <p>Eleven kan anvende viden om velfærdsteknologi, sociale- og digitale medier som hjælpemiddel til øget selvhjulpethed og styrket livskvalitet hos den pædagogiske målgruppe. (mål 6)</p>
Natur og udeliv		<p>Eleven kan medvirke i udviklingen af pædagogiske forløb, der anvender naturen som sanserum, læringsrum og oplevelsesrum. (mål 1)</p> <p>Eleven kan anvende viden om naturen og udelivets muligheder, til at understøtte den pædagogiske målgruppes socialisering, identitet og sansemotoriske udvikling. (mål 2)</p>
Bevægelse og idræt		<p>Eleven skal kunne planlægge, gennemføre og målrette inkluderende idræts- og bevægelsesaktiviteter, hvor målgruppen oplever glæde ved bevægelse og møder varierede deltagelsesmuligheder. (mål 3)</p> <p>Eleven kan anvende viden om mennesker med nedsat fysisk og psykisk funktionsevne til selvstændigt at planlægge bevægelsesaktiviteter, så målgruppen udvikler egne handlekompetencer gennem fysisk aktivitet. (mål 6)</p>
Kommunikation i den pædagogiske praksis		<p>Eleven kan anvende viden om betydningen af at kommunikere anerkendende i den professionelle relation og dialog med familie og pårørende. (mål 3)</p> <p>Eleven kan anvende viden om redskaber og metoder til rådgivning og vejledning af den pædagogiske målgruppe samt familie og pårørende. (mål 4)</p> <p>Eleven kan anvende viden om forskellige dokumentationsformer til faglig formidling og dialog med den pædagogiske målgruppe samt familie og pårørende. (mål 5)</p> <p>Eleven kan anvende et professionelt fagsprog i samarbejdet med kollegaer og andre fagpersoner. (mål 8)</p>

Sundhed I den pædagogiske praksis		<p>Eleven skal kunne arbejde sundhedsfremmende og sygdomsforebyggende i den pædagogiske praksis samt kunne anvende et sundhedsbegreb, der medtager psykiske, fysiske og sociale forhold. (mål 1)</p> <p>Eleven kan igangsætte sundhedsfremmende aktiviteter i den pædagogiske praksis under hensyn til mestring og forskellige forståelser af sundhed. (mål 2)</p> <p>Eleven kan anvende viden om hygiejne og håndtering af fødevarer, når der tilberedes mad til eller sammen med den pædagogiske målgruppe. (mål 6)</p>
-----------------------------------	--	---

Grundfag samfundsfag – C niveau

Varighed: 13 dage

Undervisningen i faget tager sit teoretiske udgangspunkt i tre samfundsfaglige hoveddiscipliner: politologi, økonomi og sociologi. Disse discipliner anvendes i beskrivelse og analyse af samfundets opbygning og strukturer. Endvidere undervises der i arbejdsmarkedsforhold på det uddannelsesområde, som eleverne er under uddannelse til - dvs. SOSU og det pædagogiske område. Endelig inddrages internationale forhold i undervisningen. Faget er opdelt i fire hovedområder med hver sin internationale dimension: Politik, sociologi, økonomi og arbejdsmarkedsforhold.

Grundfagsprøve samfundsfag

Varighed: 2 dage

Prøve i de obligatoriske uddannelsesspecifikke fag

Varighed: 3 dage

Du går til prøve i ét af de obligatoriske uddannelsesspecifikke fag.

Skoleperiode 4

Afsluttende projekt og prøve

11 dage:

Afsluttende projekt + prøve – 10 dage

Afslutning – 1 dag

Afsluttende projekt og prøve

Varighed: 10 dage

Sidst i temaet går du til den afsluttende prøve. Der er afsat 10 dage til prøven.

Opgaven stilles af lærerne. Den afsluttende prøve er en mundtlig prøve af 30 minutters varighed, som tager udgangspunkt i en projektopgave. Du udarbejder et projekt, med udgangspunkt i en relevant problemstilling inden for den Pædagogiske assistents arbejdsområde.

Du går til den afsluttende mundtlige prøve med udgangspunkt i dit projekt, og vurderes ud fra kompetencemålene.

Projektopgaven udarbejdes af dig eller i et samarbejde mellem højst 2 andre elever. (Prøven kan gennemføres som en gruppeprøve med højst tre personer i hver gruppe).

For at der kan udstedes skolebevis, skal eleven have bestået de obligatoriske og valgfri uddannelsesspecifikke fag. Eleven skal tillige have bestået prøver i grundfagene dansk og samfundsfag samt et uddannelsesspecifikt fag. Elever, der har valgt grundfaget engelsk, skal afslutte faget med prøve uden beståkrav.

Kompetencemål for pædagogiske assistentuddannelsen

- 1) Eleven kan selvstændigt og i samarbejde med andre planlægge, gennemføre og evaluere begrundede pædagogiske forløb.
- 2) Eleven kan selvstændigt og i samarbejde med andre identificere pædagogiske mål samt anvende mål fra handle- og læreplaner i den daglige pædagogiske praksis.
- 3) Eleven kan selvstændigt varetage pædagogisk arbejde inden for rammerne af den gældende lovgivning.
- 4) Eleven kan arbejde selvstændigt med pædagogiske metoder, der understøtter nysgerrighed, trivsel, inklusion og udvikling.
- 5) Eleven kan selvstændigt igangsætte pædagogiske aktiviteter, der tilsigter deltagelse, involvering og medskabende processer for den pædagogiske målgruppe.
- 6) Eleven kan selvstændigt skabe rum til leg og kreative aktiviteter samt observere og reflektere over legens betydning for målgruppens udvikling.
- 7) Eleven kan i samarbejde med andre selvstændigt understøtte den pædagogiske målgruppes evne til at kommunikere og indgå i sociale fællesskaber.
- 8) Eleven kan på en anerkendende, etisk og respektfuld måde udvise initiativ, selvstændighed, ansvarlighed og empati i det professionelle møde med andre.
- 9) Eleven kan selvstændigt varetage pædagogiske omsorgsopgaver, herunder etablere og indgå i professionelle relationer med den pædagogiske målgruppe.
- 10) Eleven kan selvstændigt understøtte den pædagogiske målgruppes mestring af opgaver og udfordringer i dagligdagen.
- 11) Eleven kan anvende viden om kognitiv og motorisk udvikling, bevægelse, krop og udeliv til at igangsætte fysisk udviklende aktiviteter.
- 12) Eleven kan anvende viden om nationale og lokale anbefalinger i det sundhedsfremmende arbejde.
- 13) Eleven kan selvstændigt motivere målgruppen til bevægelse samt igangsætte målrettede fysiske aktiviteter.
- 14) Eleven kan selvstændigt tage initiativ til samtaler om sundhed, der kan understøtte målgruppens kompetencer til at træffe sunde valg.
- 15) Eleven kan anvende hygiejniske retningslinjer til forebyggelse af smitsomme sygdomme i institutioner samt til at kunne afbryde smitteveje.
- 16) Eleven kan anvende it og digitale løsninger til informationssøgning, samarbejde, arbejdstilrettelæggelse, faglig formidling og dokumentation af det pædagogiske arbejde.
- 17) Eleven kan anvende digitale medier samt teknologiske løsninger som redskab i pædagogiske aktiviteter.
- 18) Eleven kan selvstændigt varetage målrettet kommunikation samt reflektere over kommunikationens betydning for dialog og samarbejde med den pædagogiske målgruppe, forældre, pårørende, andre faggrupper og kollegaer.

- 19) Eleven kan anvende viden om gældende regler og lovgivning for arbejdsmiljøområdet og selvstændigt indgå i samarbejdet om at udvikle et godt fysisk og psykisk arbejdsmiljø.
- 20) Eleven kan anvende viden om konfliktnedtrappende og voldforebyggende pædagogiske metoder til forebyggelse af fysisk og psykisk vold på arbejdspladsen.
- 21) Eleven kan selvstændigt reflektere over egen fagprofessionelle rolle samt etiske dilemmaer i det pædagogiske arbejde.

Mål for grundfag

Meritelever

Elever, der ved uddannelsens start har dokumentation for et bestået C-niveau eller højere i hhv. dansk og samfundsfag, vil få merit i det eller pågældende fag. Dette betyder, at eleven ved fagets afslutning ikke skal aflægge prøve i faget.

Da dansk og samfundsfag på PAU læses efter grundfagsbekendtgørelsen for erhvervsuddannelser, og den daglige undervisning er målrettet den pædagogiske assistents fagområde, følger meriteleverne fagene *dansk i den pædagogiske praksis* og *erhvervsrettet samfundsfag*. Begge fag læses og følges med stamholdet, og eleverne deltager på lige fod med de øvrige elever på holdet.

Når de øvrige elever påbegynder eksamensforberedelse, følger meriteleverne et forløb i skolens læringslaboratorie. I dette forløb får meriteleverne mulighed for at fordybe sig i emner, som relaterer sig til den pædagogiske assistents fagområde. Skolens personale forestår vejledning og opfølgning. Det forventes, at eleverne arbejder selvstændigt med de stillede opgaver.

Dansk Niveau - C
2.1.1 Kommunikation <ul style="list-style-type: none">
• Eleven kan kommunikere reflekteret og nuanceret i komplekse almene og erhvervsfaglige situationer med brug af relevante tale-, lytte- og samtalestrategier i forhold til formål og situation
• Eleven kan diskutere, argumentere og kommunikere hensigtsmæssigt i samarbejde og samvær med andre.
• Eleven kan reflektere over samspillet mellem formål og forskellige former for kommunikation samt egen rolle og ansvar i kommunikationssituationen
• Eleven kan vælge og anvende it og multimodale medier hensigtsmæssigt, reflekteret og kritisk til kommunikation, informationssøgning og formidling
• Eleven kan skelne mellem, reflektere over, vurdere og indgå i kritisk dialog om virksomheders interne og eksterne kommunikation
• Eleven kan forklare og reflektere over sproglige normer i diverse kontekster indenfor erhverv, uddannelse, samfund og danskfaget
2.1.2 Læsning <ul style="list-style-type: none">
• Eleven kan læse, forstå og diskutere teksters betydning i almene og erhvervsfaglige sammenhænge og anvende relevante læsestrategier i forhold til læseformål, teksttype og kontekst
• Eleven kan gennemføre målrettet og kritisk informationssøgning med relevans for erhverv, uddannelse, samfund og dagligdag
• Eleven kan ud fra læseformål, kontekst og kendskab til teksttyper forberede og gennemføre læsning af relevans for erhverv, uddannelse og samfund og efterfølgende indgå i kritisk dialog om denne læsning
2.1.3 Fortolkning <ul style="list-style-type: none">
• Eleven kan forholde sig til kultur, sprog, historie, erhverv og uddannelse gennem analyse og diskussion af tekster

- Eleven kan vælge og analysere diverse tekster, som er relateret til erhverv, uddannelse, samfund og dagligdag og anvende relevante analysemodeller
- Eleven kan tolke og/eller uddrage relevant betydning af tekster, relateret til erhverv, historie, uddannelse, samfund og dagligdag, på grundlag af analyse og diskutere og vurdere tolkningen.
- Eleven kan metodisk reflektere over og vurdere tekster relateret til erhverv, uddannelse, samfund og dagligdag på grundlag af analyse og indgå i kritisk dialog om sin vurdering
- Eleven kan perspektivere tekster relateret til erhverv, historie, uddannelse, samfund og dagligdag på grundlag af analyse

2.1.4 Fremstilling

- Eleven kan anvende relevante skrivestrategier og udtrykke sig forståeligt, varieret og nuanceret i skrift, tale, lyd og billede i en form, der passer til genre og situation
- Eleven kan planlægge, forberede og fremstille formelt korrekte, varierede og nuancerede skriftlige og mundtlige tekster ved brug af teksttyper, der er relevante i forhold til emner og kontekster inden for erhverv, uddannelse, samfund og dagligdag
- Eleven kan sammenligne og gå i kritisk dialog med folk fra uddannelse og erhverv om egne og andres skriftlige produkter, herunder om skriveformål, målgruppe, genre og sproglig stil og grammatisk forståelse
- Eleven kan vælge, anvende og begrunde hensigtsmæssige repræsentationsformer med relevans for erhverv, uddannelse og samfund

Samfundsfag niveau - D og C

Niveau D

Eleven kan:

- redegøre for samfundsmæssige problemer på et samfundsfagligt grundlag og argumentere for egne synspunkter og formidle andres holdninger og argumenter,
- redegøre for og diskutere samfundsøkonomiske forhold, herunder sammenhængen mellem samfundets økonomi og den offentlige og private sektors økonomi,
- forholde sig til grundlæggende forhold i det danske folkestyre og demokratiske rettigheder ud fra konkrete uddannelsesrelevante eksempler,
- demonstrere grundlæggende viden om den teknologiske udvikling, samfundsudviklingen og socialiseringsmønstre, til at udarbejde løsninger på problemstillinger inden for eget uddannelsesområde.
- indhente viden om samfundsmæssige forhold fra forskellige medier, samt bearbejde og formidle denne information.

Niveau C

Eleven kan:

- diskutere samfundsmæssige problemer på et samfundsfagligt grundlag og argumentere for egne synspunkter og vurdere andres holdninger og argumenter,

- anvende viden og begreber om økonomiske sammenhænge til at forklare aktuelle samfundsøkonomiske prioriteringer og Danmarks placering i det internationale økonomiske samfund,
- anvende viden og begreber om det politiske og økonomiske system i Danmark og reflektere over løsninger på samfundsmæssige problemer,
- anvende viden og begreber om den teknologiske udvikling, samfundsudviklingen og socialiseringsmønstre til at diskutere samfundsmæssige problemer inden for eget uddannelsesområde.
- Indsamle og kritisk vurdere forskellige informationskilder, formulere samfundsfaglige spørgsmål og anvende forskellige materialetyper, til at dokumentere enkle, faglige sammenhænge.

Engelsk niveau E

Bedømmelse: Standpunktsbedømmelse efter 7-trinsskalaen

Præstationsstandard: E, D niveau

Udbydes i Aarhus (E-niveau), Silkeborg og Skanderborg

Niveau E

2.1.1 Kommunikation

Eleven kan

- Forstå hovedindholdet af talt fremmedsprog om udvalgte emner,
- forstå hovedindholdet af skrevne fremmedsproglige tekster om udvalgte emner,
- udtrykke sig mundtligt med en vis præcision i et sammenhængende sprog med afgrænset ordforråd inden for udvalgte afgrænsede emner,
- redegøre mundtligt for indholdet af de væsentlige informationer i udvalgte teksttyper,
- redegøre for et forberedt stofområde,
- deltage i samtaler og diskutere alsidige emner,
- udtrykke sig skriftligt med præcision og i et sammenhængende sprog tilpasset emner og kontekster,
- anvende og bearbejde viden og informationer skriftligt inden for alsidige emner, tekster og situationer og
- anvende multimodale medier til at kommunikere selvstændigt mundtligt og skriftligt.

2.1.2 Kommunikationsstrategier

Eleven kan

- Afprøve og anvende enkle lytte- og læsestrategier hensigtsmæssigt i forhold til teksttype, situation og formål,
- afprøve og anvendehensigtsmæssige kommunikationsstrategier, herunder bruge omskrivninger, overbegreber og synonymer,
- afprøve og anvendeskrivestrategier efter skriveformål, herunder afprøve og anvende viden om skriveprocessens faser,
- afprøve og anvende fagets hjælpemidler, hensigtsmæssigt til oversættelse, stavning, ordforråd, grammatik, stavekontrol, ordbogsopslag, kildesøgning, tekstproduktion og
- afprøve og anvende informationer og kilder, selvstændigt og kritisk.

2.1.3 Sprogbrug og sprogtilegnelse

Eleven kan

- Anvende et præcist og afgrænset ordforråd inden for udvalgte emner,
- udtale fremmedsproget klart, tydeligt og præcist med et afgrænset og veldefineret ordforråd inden for udvalgte emner og i udvalgte situationer,
- tale og skrive fremmedsproget, så centrale grammatiske regler med betydning for hensigtsmæssig og effektiv kommunikation følges og
- anvende væsentlige og grundlæggende regler for opbygning af tekster med sans for struktur og sammenhæng inden for relevante genrer, tekster og medie i erhverv, uddannelse og samfund samt personlige og almene forhold.

2.1.4 Kultur- og samfundsforhold

Eleven kan

- Opnå og anvende viden om adfærd, normer og værdier hos brugere af fremmedsproget i erhverv, samfund og i personlige og almene sammenhænge,
- drage sammenligninger og genkende forskelle mellem egen kultur og andres kultur og
- anvende viden om erhverv, kultur og samfund i kontakten med mennesker, der bruger fremmedsproget som modersmål eller som internationalt kommunikationsmiddel

Niveau D

2.1.1 Kommunikation

Eleven kan

- forstå indholdet af talt fremmedsprog om alsidige emner,
- forstå indholdet af skrevne fremmedsproglige tekster om alsidige emner,
- udtrykke sig mundtligt med udtalt præcision i et sammenhængende sprog med alsidigt ordforråd inden for varierede emner,
- redegøre mundtligt for indholdet af de væsentlige informationer i forskellige teksttyper,
- redegøre for, forklare og uddybe et forberedt stofområde,
- deltage aktivt i samtaler og diskutere alsidige og specifikke emner,
- udtrykke sig skriftligt med præcision og i et sammenhængende sprog tilpasset alsidige emner og kontekster,
- anvende, bearbejde og kommentere viden og informationer skriftligt inden for alsidige emner, tekster og situationer og
- anvende multimodale medier, til at kommunikere mundtligt med sikkerhed.

2.1.2 Kommunikationsstrategier

Eleven kan

- selvstændigt vælge og anvende lytte- og læsestrategier hensigtsmæssigt i forhold til teksttype, situation og formål,
- selvstændigt vælge hensigtsmæssige kommunikationsstrategier, herunder bruge omskrivninger, overbegreber og synonymer,
- selvstændigt vælge skrivestrategier efter skriveformål, herunder anvende viden om skriveprocessens faser,
- selvstændigt anvende fagets hjælpemidler hensigtsmæssigt til oversættelse, stavning, ordforråd, grammatik, stavekontrol, ordbogsopslag, kildesøgning og tekstproduktion og
- selvstændigt anvende informationer og kilder kritisk.

2.1.3 Sprogbrug og sprogtilegnelse

Eleven kan

- anvende et præcist og alsidigt ordforråd inden for relevante emner,
- udtale fremmedsproget klart, tydeligt og præcist med et alsidigt ordforråd inden for varierede emner og kontekster,
- tale og skrive fremmedsproget så grammatiske regler med betydning for hensigtsmæssig og effektiv kommunikation følges med sans for sprogbrug og
- anvende væsentlige regler for opbygning af tekster med sans for struktur og sammenhæng inden for relevante genrer, tekster og medier i erhverv, uddannelse og samfund samt almene og personlige forhold.

2.1.4 Kultur og samfundsforhold

Eleven kan

- opnå, anvende og redegøre for viden om adfærd, normer og værdier hos brugere af fremmedsproget i erhverv, samfund og i personlige og almene sammenhænge,
- drage sammenligninger og redegøre for forskelle mellem egen kultur og andres kultur og
- selvstændigt anvende viden om erhverv, kultur og samfund i kontakten med mennesker, der bruger fremmedsproget som modersmål eller som internationalt kommunikationsmiddel

Mål for obligatoriske uddannelsesspecifikke fag

Pædagogik, avanceret

Bedømmelse: Standpunktsbedømmelse efter 7-trinsskalaen

Præstationsstandard: Avanceret

- Eleven kan anvende viden om aktuelle og relevante pædagogiske retninger, teorier og metoder, til at arbejde med den pædagogiske målgruppes trivsel, udvikling, læring og dannelse. (mål 1)
- Eleven kan anvende viden om didaktiske modeller og har forståelse for den pædagogiske assistents rolle i etableringen af rammer for læring og udvikling. (mål 2)
- Eleven kan planlægge, gennemføre og evaluere pædagogiske forløb og kan anvende mål for handle- og læreplaner i den pædagogiske praksis. (mål 3)
- Eleven kan anvende metoder til observation og kan på baggrund af sine iagttagelser justere egen pædagogiske praksis samt bidrage til at justere institutionens hverdagspraksis. (mål 4)
- Eleven kan anvende viden om forskellige pædagogiske målgrupper, til at understøtte den enkeltes egne ressourcer, handlekompetencer og mestring af hverdagen. (mål 5)
- Eleven kan med afsæt i viden om pædagogisk idéhistorie forholde sig til etiske dilemmaer i egen pædagogiske praksis. (mål 6)
- Eleven kan reflektere over den pædagogiske sektors historie og betydning for dannelse og opdragelse, herunder demokrati og medbestemmelse. (mål 7)
- Eleven kan anvende viden om etableringen af den pædagogiske sektor og bevægelsen fra forsorg og pasning til udvikling og læring, til at forstå egen fagprofessionelle rolle. (mål 8)
- Eleven kan anvende viden om, hvordan Serviceloven, Dagtilbudsloven og Folkeskoleloven danner grundlag og ramme for den pædagogiske praksis. (mål 9)
- Eleven kan anvende viden om magtanvendelse, omsorgs-, underretnings- oplysnings- og tavshedspligt, til at arbejde efter gældende lovgivning i den pædagogiske sektor. (mål 10)
- Eleven kan reflektere over egen pædagogiske praksis, som en velfærdsopgave der er styret af politiske retningslinjer og beslutninger, udmøntet i lokale retningslinjer på regionalt niveau, kommunalt niveau og på institutionsniveau. (mål 11)
- Eleven kan anvende viden om andre faggrupper og relevante organisationer, der kan inddrages i det tværfaglige samarbejde. (mål 12)
- Eleven kan etablere relationer i arbejdet med den pædagogiske målgruppe samt reflektere over den professionelles ansvar for anerkendelse i samspillet og samværet. (mål 13)
- Eleven kan anvende viden om omsorg og omsorgssvigt i arbejdet med den pædagogiske målgruppe. (mål 14)
- Eleven kan anvende viden om legens betydning, til at understøtte den pædagogiske målgruppes sociale kompetencer og arbejde med målgruppens trivsel, læring og udvikling. (mål 15)
- Eleven kan anvende viden om inklusion og mangfoldighed til selvstændigt at understøtte inkluderende miljøer. (mål 16)
- Eleven kan anvende viden om sammenhænge mellem kognition og sproglig udvikling til selvstændigt at planlægge, igangsætte og afprøve aktiviteter, der understøtter sprogstimulerende miljøer. (mål 17)
- Eleven kan reflektere over hvordan den pædagogiske praksis kan have indflydelse på kønsroller og stereotyper. (mål 18)

Psykologi i den pædagogiske praksis, avanceret

Bedømmelse: Standpunktsbedømmelse efter 7-trinsskalaen

Præstationsstandard: Avanceret

- Eleven kan anvende viden om den pædagogiske målgruppes psykologiske udvikling, til at understøtte trivsel, læring og udvikling. (mål 1)
- Eleven kan selvstændigt understøtte den pædagogiske målgruppes leg, læring og udvikling på baggrund af viden om psykologiske teorier. (mål 2)
- Eleven kan anvende viden om udviklings- og socialpsykologi til selvstændigt at understøtte målgruppens identitetsdannelse og evne, til at indgå i relationer og sociale fællesskaber.

(mål 3)

- Eleven kan anvende viden om tilknytningsteori og -forstyrrelser, til at understøtte udvikling, læring og trivsel. (mål 4)
- Eleven kan anvende viden om psykosociale forståelser af køn og kønsidentitet, til at understøtte den pædagogiske målgruppes udvikling og identitetsdannelse. (mål 5)
- Eleven kan anvende viden om gruppedynamikker, til at understøtte den pædagogiske målgruppes deltagelse i sociale aktiviteter. (mål 6)
- Eleven kan anvende viden om etnicitet og betydningen af kulturelle forskelligheder i igangsættelsen af pædagogiske aktiviteter og i arbejdet med at understøtte pædagogiske læringsmiljøer. (mål 7)
- Eleven kan anvende viden om begreberne normalitet og afvigelse, til at igangsætte inkluderende aktiviteter, der inddrager sociale samspil og deltagelse i fællesskaber. (mål 8)
- Eleven kan anvende viden om socialpsykologi og kognitiv psykologi til selvstændigt og i samarbejde med andre at arbejde målrettet med den pædagogiske målgruppes trivsel, nysgerrighed, læring og udvikling. (mål 9)
- Eleven kan anvende viden om faktorer, der kan fremme eller hæmme den pædagogiske målgruppes motivation, til at deltage i pædagogiske aktiviteter og fællesskaber. (mål 10)
- Eleven kan anvende viden om udviklingsforstyrrelser, funktionsnedsættelser samt misbrugsproblematikker, til at arbejde ressourceorienteret med den pædagogiske målgruppe. (mål 11)

Kommunikation i den pædagogiske praksis, avanceret

Bedømmelse: Standpunktsbedømmelse efter 7-trinsskalaen

Præstationsstandard: Avanceret

- Eleven kan anvende viden om kommunikationsteori og -metoder, til at indgå i dialog og samarbejde med den pædagogiske målgruppe, pårørende, familie, kollegaer og andre fagpersoner. (mål 1)
- Eleven kan anvende viden om verbal og non-verbal kommunikation, til at indgå i professionelle relationer med den pædagogiske målgruppe. (mål 2)
- Eleven kan anvende viden om betydningen af at kommunikere anerkendende i den professionelle relation og dialog med familie og pårørende. (mål 3)
- Eleven kan anvende viden om redskaber og metoder til rådgivning og vejledning af den pædagogiske målgruppe samt familie og pårørende. (mål 4)
- Eleven kan anvende viden om forskellige dokumentationsformer til faglig formidling og dialog med den pædagogiske målgruppe samt familie og pårørende. (mål 5)
- Eleven kan anvende viden om dokumentation som redskab til kvalitetssikring samt samarbejde og kommunikation med kollegaer og andre fagpersoner. (mål 6)
- Eleven kan anvende viden om roller og relationer til selvstændigt at indgå professionelt i samarbejde både med det øvrige pædagogiske personale og andre faggrupper. (mål 7)
- Eleven kan anvende et professionelt fagsprog i samarbejdet med kollegaer og andre fagpersoner. (mål 8)
- Eleven kan reflektere over og anvende viden om konflikter, konflikthåndteringsstrategier og voldsforebyggelse. (mål 9)
- Eleven kan anvende retningslinjer og redskaber til konflikthåndtering i forhold til den pædagogiske målgruppe. (mål 10)

Sundhed i den pædagogisk praksis, avanceret

Bedømmelse: Standpunktsbedømmelse efter 7-trinsskalaen

Præstationsstandard: Avanceret

- Eleven skal kunne arbejde sundhedsfremmende og sygdomsforebyggende i den pædagogiske praksis samt kunne anvende et sundhedsbegreb, der medtager psykiske, fysiske og sociale forhold. (mål 1)
- Eleven kan igangsætte sundhedsfremmende aktiviteter i den pædagogiske praksis under

hensyn til mestring og forskellige forståelser af sundhed. (mål 2)

- Eleven kan anvende viden om kostens og måltidets betydning for sundhed, trivsel og socialisering, til at tilrettelægge måltidet som målrettet pædagogisk aktivitet. (mål 3)
- Eleven kan anvende viden om seksualitet, til at understøtte kropsbevidsthed og identitetsudvikling hos den pædagogiske målgruppe. (mål 4)
- Eleven kan anvende viden om nationale retningslinjer og lokale procedurer for hygiejne til kunne forebygge infektioner. (mål 5)
- Eleven kan anvende viden om hygiejne og håndtering af fødevarer, når der tilberedes mad til eller sammen med den pædagogiske målgruppe. (mål 6)
- Eleven kan selvstændigt støtte og motivere den pædagogiske målgruppe, til at tage ansvar for egen personlige hygiejne. (mål 7)
- Eleven skal have kendskab til de mest almindelige forekommende sygdomme og anvende viden om smitteveje, til at bryde smittekæden og mindske risikoen for institutionsinfektioner. (mål 8)
- Eleven kan anvende viden om lokale procedurer og handle i forhold til egen rolle og ansvar ved håndtering af medicin i den pædagogiske praksis. (mål 9)

Sundhed i den pædagogiske praksis, ekspert

Bedømmelse: Standpunktsbedømmelse efter 7-trinsskalaen

Præstationsstandard: Ekspert

- Eleven skal kunne begrunde det sundhedsfremmende og sygdomsforebyggende arbejde i den pædagogiske praksis samt kunne identificere psykiske, fysiske og sociale forholds betydning for det sundhedsfremmende og sygdomsforebyggende arbejde. (mål 1)
- Eleven kan vurdere og begrunde igangsatte sundhedsfremmende aktiviteter i den pædagogiske praksis under hensyn til mestring og forskellige forståelser af sundhed. (mål 2)
- Eleven kan anvende viden om kostens og måltidets betydning for sundhed, trivsel og socialisering, til at begrunde og vurdere tilrettelagte måltidet som målrettet pædagogisk aktivitet. (mål 3)
- Eleven kan anvende viden om seksualitet, til at vurdere og begrunde aktiviteter, der understøtte kropsbevidsthed og identitetsudvikling hos den pædagogiske målgruppe. (mål 4)
- Eleven kan anvende viden om nationale retningslinjer og lokale procedurer for hygiejne til at vurdere og begrunde det konkrete arbejde for at forebygge infektioner. (mål 5)
- Eleven kan vurdere og begrunde betydningen af viden om hygiejne og håndtering af fødevarer, når der tilberedes mad til eller sammen med den pædagogiske målgruppe. (mål 6)
- Eleven kan vurdere og begrunde behovet for at støtte og motivere den pædagogiske målgruppe, til at tage ansvar for egen personlige hygiejne. (mål 7)
- Eleven kan identificere mulige smitteveje og deltage i innovative processer for at bryde smittekæden og mindske risikoen for institutionsinfektioner. (mål 8)
- Kan anvende viden om lokale procedurer til at vurdere og begrunde egen rolle og ansvar ved håndtering af medicin i den pædagogiske praksis. (mål 9)

Bevægelse og idræt, avanceret

Bedømmelse: Standpunktsbedømmelse efter 7-trinsskalaen

Præstationsstandard: Avanceret

- Eleven kan anvende viden om leg, bevægelse og idræt, til at understøtte den pædagogiske målgruppes fysiske, psykiske og sociale udvikling og trivsel. (mål 1)
- Eleven kan planlægge og formidle forskellige sanse- og bevægelseslege i kreative og fantasifulde rammer samt organisere bevægelseslege, der understøtter specifikke udviklings- og læringsområder. (mål 2)
- Eleven skal kunne planlægge, gennemføre og målrette inkluderende idræts- og bevægelsesaktiviteter, hvor målgruppen oplever glæde ved bevægelse og møder varierede

deltagelsesmuligheder. (mål 3)

- Eleven kan anvende viden om det lokale foreningsliv samt lokale politikker og indsatsområder i planlægningen af fysiske aktiviteter for den pædagogiske målgruppe. (mål 4)
- Eleven kan anvende viden om den pædagogiske målgruppes motoriske udvikling og sansning, til at tilrettelægge og udføre sansemotoriske aktiviteter. (mål 5)
- Eleven kan anvende viden om mennesker med nedsat fysisk og psykisk funktionsevne til selvstændigt at planlægge bevægelsesaktiviteter, så målgruppen udvikler egne handlekompetencer gennem fysisk aktivitet. (mål 6)
- Eleven skal gennem udvikling af egen kropsbevidsthed kunne tilrettelægge aktiviteter, der understøtter og udvikler en positiv kropsbevidsthed hos den pædagogiske målgruppe. (mål 7)
- Eleven kan i planlægningen af pædagogiske aktiviteter reflektere over den samfundsmæssige påvirkning af børn, unge og voksnes bevægelsesvaner og kropsforståelse. (mål 8)

Bevægelse og idræt, ekspert

Bedømmelse: Standpunktsbedømmelse efter 7-trinsskalaen

Præstationsstandard: Ekspert

- Eleven kan anvende viden om leg, bevægelse og idræt til at begrunde hvordan der arbejdes målrettet med at understøtte målgruppens fysiske, psykiske og sociale udvikling og trivsel. (mål 1)
- Eleven kan målrettet planlægge og formidle forskellige sanse- og bevægelseslege i kreative og fantasifulde rammer, samt organisere bevægelseslege der understøtter specifikke udviklings og læringsområder. (mål 2)
- Eleven skal kunne vurdere og begrunde, hvordan målrettede inkluderende idræts- og bevægelsesaktiviteter kan forbedre den pædagogiske målgruppes deltagelsesmuligheder og oplevelse af glæde ved bevægelse. (mål 3)
- Eleven kan anvende viden om det lokale foreningsliv samt lokale politikker og indsatsområder til målrettet planlægning af fysiske aktiviteter for den pædagogiske målgruppe. (mål 4)
- Eleven kan anvende viden om den pædagogiske målgruppes motoriske udvikling og sansning til at begrunde og målrette tilrettelæggelse og udførelse af sansemotoriske aktiviteter. (mål 5)
- Eleven kan anvende viden om mennesker med nedsat fysisk og psykisk funktionsevne til selvstændigt at deltage i planlægningen af innovative bevægelsesaktiviteter, der arbejder målrettet med udvikling af målgruppens egne handlekompetencer gennem fysisk aktivitet. (mål 6)
- Eleven skal gennem udvikling af egen kropsbevidsthed målrettet tilrettelægge aktiviteter, der understøtter og udvikler en positiv kropsbevidsthed hos den pædagogiske målgruppe. (mål 7)
- Eleven kan identificere samfundsmæssige påvirkninger af børn, unge og voksnes bevægelsesvaner og kropsforståelse og på denne baggrund begrunde målrettede pædagogiske aktiviteter. (mål 8)

Natur og udeliv, avanceret

Bedømmelse: Standpunktsbedømmelse efter 7-trinsskalaen

Præstationsstandard: Avanceret

- Eleven kan medvirke i udviklingen af pædagogiske forløb, der anvender naturen som sanserum, læringsrum og oplevelsesrum. (mål 1)
- Eleven kan anvende viden om naturen og udelivets muligheder, til at understøtte den pædagogiske målgruppes socialisering, identitet og sansemotoriske udvikling. (mål 2)
- Eleven kan understøtte den pædagogiske målgruppes fantasi og kreativitet gennem innovativt arbejde med natur- og genbrugsmaterialer på værksted og i naturen. (mål 3)

- Eleven kan anvende viden om naturens ressourcer og menneskelig påvirkning, til at inddrage bæredygtighed i de pædagogiske aktiviteter. (mål 4)
- Eleven kan anvende viden om naturfænomener, til gennem formidling af naturoplevelser at stimulere nysgerrighed og erfaringsdannelse hos den pædagogiske målgruppe. (mål 5)
- Eleven kan anvende naturens muligheder som ramme for det pædagogiske måltid. (mål 6)
- Eleven kan anvende viden om friluftspolitik og lokale naturvejledningstilbud, til at igangsætte friluft aktiviteter målrettet den pædagogiske målgruppe. (mål 7)
- Eleven kan anvende viden om sikkerheds- og lovmæssige retningslinjer i planlægningen og gennemførelsen af friluftsliv, lege- og bevægelsesaktiviteter i naturen. (mål 8)

Natur og udeliv, ekspert

Bedømmelse: Standpunktsbedømmelse efter 7-trinsskalaen

Præstationsstandard: Ekspert

- Eleven kan målrettet planlægge, udvikle og begrunde innovative pædagogiske forløb, der anvender naturen som sanserum, læringsrum og oplevelsesrum. (mål 1)
- Eleven kan vurdere og begrunde naturen og udelivets muligheder som redskab til målrettet at understøtte den pædagogiske målgruppes socialisering, identitet og sansemotoriske udvikling. (mål 2)
- Eleven kan deltage i planlægning, gennemførelse og evaluering af innovative processer, der understøtte den pædagogiske målgruppes fantasi og kreativitet gennem arbejde med natur- og genbrugsmaterialer på værksted og i naturen. (mål 3)
- Eleven kan anvende viden om naturens ressourcer og menneskelig påvirkning, til at deltage i planlægning, gennemførelse og evaluering af innovative processer, der inddrager bæredygtighed i de pædagogiske aktiviteter. (mål 4)
- Eleven skal kunne anvende viden om og identificere naturfænomener, til gennem formidling af naturoplevelser, at stimulere nysgerrighed og erfaringsdannelse hos den pædagogiske målgruppe. (mål 5)
- Eleven kan vurdere og begrunde naturens muligheder som målrettet ramme for det pædagogiske måltid. (mål 6)
- Eleven kan vurdere og begrunde inddragelse af friluftspolitik og lokale naturvejledningstilbud, til at igangsætte friluft aktiviteter målrettet den pædagogiske målgruppe. (mål 7)
- Eleven kan anvende viden om sikkerheds og lovmæssige retningslinjer til at vurdere og begrunde planlægningen og gennemførelsen af friluftsliv, lege- og bevægelsesaktiviteter i naturen. (mål 8)

Digital kultur, avanceret

Bedømmelse: Standpunktsbedømmelse efter 7-trinsskalaen

Præstationsstandard: Avanceret

- Eleven kan anvende digitale medier, til at planlægge og igangsætte pædagogiske aktiviteter. (mål 1)
- Eleven kan anvende viden om digital mediekultur og digital dannelse, til at arbejde med den pædagogiske målgruppes overvejelser og adfærd i brugen af digitale- og sociale medier. (mål 2)
- Eleven kan anvende viden om sociale mediers betydning i forhold til socialisering, identitets- og relationsdannelse. (mål 3)
- Eleven kan anvende forskellige digitale medier til pædagogiske aktiviteter med fokus på kreative og æstetiske udtryksformer. (mål 4)
- Eleven kan anvende viden om den pædagogiske målgruppes legekultur, til at inddrage relevante digitale redskaber i den pædagogiske praksis. (mål 5)
- Eleven kan anvende viden om velfærdsteknologi, sociale- og digitale medier som hjælpemiddel til øget selvhjulpethed og styrket livskvalitet hos den pædagogiske

målgruppe. (mål 6)

- Eleven kan anvende it, sociale og digitale medier som formidlings -, kommunikations- og dokumentationsredskaber i den pædagogiske praksis. (mål 7)
- Eleven kan anvende viden om lovgivning og gøre sig etiske overvejelser i brugen af digitale og sociale medier i den pædagogiske praksis (mål 8)

Digital kultur, ekspert

Bedømmelse: Standpunktsbedømmelse efter 7-trinsskalaen

Præstationsstandard: Ekspert

- Eleven kan anvende digitale medier, til målrettet at planlægge og igangsætte pædagogiske aktiviteter. (mål 1)
- Eleven kan anvende viden om digital mediekultur og digital dannelse, til at arbejde målrettet med den pædagogiske målgruppes overvejelser og adfærd i brugen af digitale- og sociale medier. (mål 2)
- Eleven kan vurdere og begrunde sociale mediers betydning i forhold til socialisering, identitets- og relationsdannelse. (mål 3)
- Eleven kan vurdere og begrunde anvendelsen af forskellige digitale medier til målrettede pædagogiske aktiviteter med fokus på kreative og æstetiske udtryksformer. (mål 4)
- Eleven kan anvende viden om den pædagogiske målgruppes legekultur, til at begrunde inddragelsen af relevante digitale redskaber i den pædagogiske praksis. (mål 5)
- Eleven kan vurdere og begrunde behovet for velfærdsteknologi, sociale- og digitale medier som hjælpemiddel til øget selvhjulpenhed og styrket livskvalitet hos den pædagogiske målgruppe. (mål 6)
- Eleven kan målrettet anvende it, sociale og digitale medier som formidlings -, kommunikations- og dokumentationsredskaber i den pædagogiske praksis. (mål 7)
- Eleven kan anvende viden om lovgivning og gøre sig etiske overvejelser til at vurdere og begrunde brugen af digitale og sociale medier i den pædagogiske praksis. (mål 8)

Kulturelle udtryksformer og aktiviteter i den pædagogiske praksis, avanceret

Bedømmelse: Standpunktsbedømmelse efter 7-trinsskalaen

Præstationsstandard: Avanceret

- Eleven skal gennem egenproduktion udvikle egen kreativitet inden for områderne musik, drama og værksted og kunne igangsætte aktiviteter i samspil med den pædagogiske målgruppe. (mål 1)
- Eleven kan anvende viden om form, materialer og teknikker, til at igangsætte aktiviteter med den pædagogiske målgruppe inden for områderne musik, drama og værksted. (mål 2)
- Eleven kan anvende viden om aktiviteter inden for musik, drama og værksted, til at arbejde målrettet med pædagogiske lære- og handleplaner. (mål 3)
- Eleven kan selvstændigt planlægge og udøve æstetiske, musiske og praktiske forløb i forhold til den pædagogiske målgruppe. (mål 4)
- Eleven kan anvende viden om inklusion, fællesskaber og forskellige pædagogiske målgruppers kulturelle baggrunde og udtryksformer i planlægningen af pædagogiske aktiviteter. (mål 5)
- Eleven kan skabe rammer for leg, oplevelser og sansninger, der understøtter den pædagogiske målgruppes æstetiske udvikling og læring. (mål 6)
- Eleven kan anvende viden om kulturens betydning for opfattelsen og udviklingen af kønsroller, til at understøtte den pædagogiske målgruppes forskellige udtryk og interesser. (mål 7)
- Eleven kan anvende viden om den pædagogiske målgruppes forudsætninger, til selvstændigt at planlægge og igangsætte aktiviteter, der medinddrager og understøtter målgruppens autonomi, integritet og værdighed. (mål 8)
- Eleven kan anvende viden om kulturæstetiske processer, til selvstændigt og i samarbejde

med andre at arbejde målrettet med aktiviteter, som fremmer målgruppens dannelse og sociale kompetencer. (mål 9)

Arbejds miljø og ergonomi, avanceret

Bedømmelse: Standpunktsbedømmelse efter 7-trinsskalaen, Faget kan ikke udtrækkes til prøve
Præstationsstandard: Avanceret

- Eleven kan anvende viden om det fysiske, kemiske, psykosociale og ergonomiske arbejdsmiljø, til at planlægge og udføre arbejdsopgaver. (mål 1)
- Eleven kan selvstændigt planlægge og arbejde med forflytningsopgaver herunder forebygge arbejdsbetingede belastninger og arbejdsulykker ved hjælp af velfærdsteknologi, hjælpemidler og ergonomiske teknikker. (mål 2)
- Eleven kan anvende viden om faktorer, der kan føre til konflikter og vold, til at reflektere over og medvirke i forebyggelsen af fysisk og psykisk vold på arbejdspladsen. (mål 3)
- Eleven kan anvende viden om relevant arbejdsmiljølovgivning i arbejdet som pædagogisk assistent, til at reflektere over egen rolle i forhold til udviklingen af et godt fysisk og psykisk arbejdsmiljø. (mål 4)
- Eleven kan anvende viden om relevante arbejdsmiljøaktører til løsning af problemer med arbejdsmiljøet på arbejdspladsen. (mål 5)
- Eleven kan anvende lokale retningslinjer og procedurer, til at medvirke i igangsættelse af kriseberedskab. (mål 6)

Mål for valgfri uddannelsesspecifikke fag

Gennem din uddannelse vil der være 3 uger med valgfri uddannelsesspecifikke fag (VUF), her bliver du tilbudt relevante og fagspecifikke forløb. Sådanne forløb vil typisk være projektorienterede, produktorienterede, samt med høj grad af samarbejde.

På SOSU Østjylland udbydes der følgende 3 uger med VUF fag:

- Naturen som pædagogisk læringsrum (varighed 1 uge) - er placeret i skoleperiode 2a
- Specialpædagogiske metoder (varighed 2 uger) - er placeret i skoleperiode 3

VUF-fag skal bestås og bedømmes bestået/ikke bestået.

Naturen som pædagogisk læringsrum, avanceret
Bedømmelse: Bestået/ikke bestået Præstationsstandard: Avanceret
<ul style="list-style-type: none">
• Eleven kan anvende viden om årstidernes kendetegn til at igangsætte pædagogiske aktiviteter, der understøtter målgruppens kropslige oplevelser af årstidernes skiften (mål 1)
• Eleven kan anvende viden om det lokale planter og dyreliv til at igangsætte aktiviteter, hvor den pædagogiske målgruppe undersøger og udforsker planter og dyreliv (mål 2)
• Eleven kan anvende viden om kropsbevidsthed og motorisk udvikling til at støtte og guide den pædagogiske målgruppes brug af naturen til leg og udforskning (mål 3)

Naturen som pædagogisk læringsrum, ekspert
Bedømmelse: Bestået/ikke bestået Præstationsstandard: Ekspert
<ul style="list-style-type: none">
• Eleven kan anvende viden om årstidernes kendetegn til at vurdere og begrunde pædagogiske aktiviteter, der understøtter målgruppens kropslige oplevelser af årstidernes skiften (mål 1)
• Eleven kan anvende viden om det lokale planter og dyreliv til målrettet at igangsætte aktiviteter, hvor den pædagogiske målgruppe undersøger og udforsker planter og dyreliv (mål 2)
• Eleven kan anvende viden om kropsbevidsthed og motorisk udvikling til målrettet at støtte og guide den pædagogiske målgruppes brug af naturen til leg og udforskning (mål 3)

Specialpædagogiske metoder, avanceret
Bedømmelse: Bestået/ikke bestået Præstationsstandard: Avanceret
<ul style="list-style-type: none">
• Eleven kan anvende viden om forskellige specialpædagogiske målgrupper i tilrettelæggelsen af pædagogiske aktiviteter (mål 1)
• Kan anvende viden om pædagogiske målgrupper med udviklingsforstyrrelser til at igangsætte pædagogiske aktiviteter (mål 2)
• Eleven kan selvstændigt inddrage viden om neuropædagogiske metoder i egen pædagogiske praksis (mål 3)
• Eleven kan selvstændigt forholde sig til egen pædagogiske praksis og arbejde respektfuldt med udgangspunkt i den enkeltes behov, forudsætninger og selvbestemmelsesret (mål 4)

Rytmik, bevægelse og kroppens udtryksformer, avanceret

Bedømmelse: Bestået/ikke bestået

Præstationsstandard: Avanceret

- Eleven kan anvende viden om sansemotorisk udvikling til at indrette kreative bevægelsesrum, der kan understøtte sanseoplevelser og motivere til fysisk aktivitet i den pædagogiske praksis (mål 1)
- Eleven kan anvende viden om kroppen og kropslige udtryksformer som et redskab til at kommunikere med forskellige pædagogiske målgrupper (mål 2)
- Eleven kan afprøve forskellige inde- og udendørs bevægelsesaktiviteter, der understøtter den pædagogiske målgruppes fysiske udvikling og sociale samspil (mål 3)

Rytmik, bevægelse og kroppens udtryksformer, ekspert

Bedømmelse: Bestået/ikke bestået

Præstationsstandard: Ekspert

- Eleven kan anvende viden om sansemotorisk udvikling til at vurdere og begrunde indretningen af kreative bevægelsesrum, der kan understøtte sanseoplevelser og fysisk aktivitet i den pædagogiske praksis (mål 1)
- Eleven kan anvende viden om kroppen og kropslige udtryksformer som et redskab til at kommunikere målrettet med forskellige pædagogiske målgrupper (mål 2)
- Eleven kan begrunde og vurdere forskellige inde- og udendørs bevægelsesaktiviteter, der understøtter den pædagogiske målgruppes fysiske udvikling og sociale samspil (mål 3)

Det pædagogiske måltid og sundhed, avanceret

Bedømmelse: Bestået/ikke bestået

Præstationsstandard: Avanceret

- Eleven kan anvende viden om måltidet som pædagogisk aktivitet, til at understøtte kulturelle samspilsprocesser, social læring, dannelse, trivsel og udvikling (mål 1)
- Eleven kan anvende viden om kost og sundhed til at inddrage den pædagogiske målgruppe i planlægning og tilberedelse af måltidet (mål 2)
- Eleven kan anvende viden om mad, sansning og æstetik i tilrettelæggelsen af det pædagogiske måltid (mål 3)

Det pædagogiske måltid og sundhed, ekspert

Bedømmelse: Bestået/ikke bestået

Præstationsstandard: Ekspert

- Eleven kan anvende viden om måltidet som pædagogisk aktivitet, til målrettet at understøtte kulturelle samspilsprocesser, social læring, dannelse, trivsel og udvikling (mål 1)
- Eleven kan anvende viden om kost og sundhed til at vurdere og begrunde inddragelsen af den pædagogiske målgruppe i planlægning og tilberedelse af måltidet (mål 2)
- Eleven kan anvende viden om mad, sansning og æstetik til at vurdere og begrunde tilrettelæggelsen af det pædagogiske måltid (mål 3)

Digital pædagogisk praksis, avanceret

Bedømmelse: Bestået/ikke bestået

Præstationsstandard: Avanceret

- Eleven kan anvende viden om inklusions- og eksklusionsmekanismer til at observere hvordan gruppedynamikker påvirkes ved inddragelsen af sociale- og digitale medier i den pædagogiske praksis (mål 1)
- Eleven kan anvende viden om sociale og digitale mediers betydning for den pædagogiske målgruppes vurdering af egne æstetiske og kreative produkter, til at reflektere over inddragelsen af sociale- og digitale medier i en pædagogisk aktivitet (mål 2)
- Anvende viden om motivation og demotivation hos forskellige pædagogiske målgrupper, til at inddrage sociale- og digitale medier som redskab til at motivere målgruppen til at deltage i fysisk udviklende aktiviteter (mål 3)

Digital pædagogisk praksis, ekspert

Bedømmelse: Bestået/ikke bestået

Præstationsstandard: Ekspert

- Eleven kan anvende viden om inklusions- og eksklusionsmekanismer til målrettet at observere hvordan gruppedynamikker påvirkes ved inddragelsen af sociale- og digitale medier i den pædagogiske praksis (mål 1)
- Eleven kan anvende viden om sociale og digitale mediers betydning for den pædagogiske målgruppes vurdering af egne æstetiske og kreative produkter, til at vurdere og begrunde inddragelsen af sociale- og digitale medier i en pædagogisk aktivitet (mål 2)
- Anvende viden om motivation og demotivation hos forskellige pædagogiske målgrupper, til at vurdere og begrunde inddragelsen af sociale- og digitale medier som redskab til at motivere målgruppen til at deltage i fysisk udviklende aktiviteter (mål 3)

Understøttende undervisning, avanceret

Bedømmelse: Bestået/ikke bestået

Præstationsstandard: Avanceret

- Eleven kan anvende viden om didaktiske begreber til at deltage i planlægning og igangsættelse af aktiviteter der fremmer læring, udvikling og trivsel (mål 1)
- Eleven kan anvende viden om læreprocesser og kreative aktiviteter i det pædagogiske arbejde med at øge børn og unges motivation og sociale kompetencer (mål 2)
- Eleven kan anvende viden om psykologiske og pædagogiske processer og tilgange til at understøtte ro og fordybelse i den pædagogiske praksis (mål 3)
- Eleven kan selvstændigt afprøve digitale- og sociale medier som redskaber til læring, formidling og dokumentation (mål 4)

Trivsel, udvikling, læring og dannelse hos små børn, avanceret

Bedømmelse: Bestået/ikke bestået

Præstationsstandard: Avanceret

- Eleven kan anvende viden om barnets psykologiske, sociale og kognitive læreprocesser til at vælge aktiviteter og redskaber, der understøtter trivsel, udvikling, læring og dannelse.
- Eleven kan selvstændigt inddrage viden om kommunikative metoder som tegn-til-tale og dialogisk læsning i det pædagogiske arbejde med 0-2 årige og 3-5 årige børn.
- Eleven kan i den daglige dialog med familien anvende viden om familiens betydning for barnets trivsel, udvikling, læring og dannelse.
- Eleven kan anvende viden om det fysiske rums betydning for trivsel, læring, udvikling og dannelse til at reflektere over det pædagogiske rums indretning.

Kulturel mangfoldighed i den pædagogiske praksis, avanceret

Bedømmelse: Bestået/ikke bestået

Præstationsstandard: Avanceret

- Eleven kan anvende viden om betydningen af kulturopfattelser og kategoriseringer til at igangsætte pædagogiske aktiviteter, der understøtter kulturel mangfoldighed (mål 1)
- Eleven kan reflektere over betydningen af egen kultur og egne værdier i mødet med den pædagogiske målgruppe (mål 2)
- Eleven kan i det pædagogiske arbejde anvende en bred forståelse af kulturbegrebet, der knytter sig til etnicitet, køn, social baggrund og fysiske og psykiske funktionsnedsættelser (mål 3)
- Eleven kan tage initiativ til at understøtte den pædagogiske målgruppes livsformer og levekår gennem viden, forståelse og indsigt i den kulturelle baggrund som ressource (mål 4)
- Eleven kan anvende viden om anerkendende metoder til at understøtte den pædagogiske målgruppes egne forudsætninger og perspektiver (mål 5)

Medicinhandling, avanceret

Bedømmelse: Bestået/ikke bestået

Præstationsstandard: Avanceret

- Eleven kan finde og anvende viden om lokale retningslinjer og instrukser for medicinhandling, herunder bortskaffelse af lægemidler (mål 1)
- Eleven har viden om lovgivning og handlekompetence i forhold til sikkerhedsforanstaltninger i omgangen med lægemidler, herunder selvstændigt forholde sig til eget ansvar og kompetenceområde (mål 2)
- Eleven har viden om og kan tage initiativ til at inddrage relevante samarbejdspartnere i forbindelse med medicingivning (mål 3)
- Eleven kan anvende viden om pædagogiske metoder, redskaber og praksisformer til at arbejde med den pædagogiske målgruppes motivation, mestringsstrategier og handlemuligheder (mål 4)
- Eleven kan reflektere over etiske dilemmaer i forbindelse med medicinhandling herunder magtanvendelse og betydningen af den pædagogiske målgruppes mulighed for selvbestemmelse, indflydelse og medansvar (mål 5)
- Eleven skal kunne anvende viden om relevante diagnoser og betydningen af virkning og bivirkning af den medicinske behandling, i forhold til at støtte og vejlede den pædagogiske målgruppe i egen handling af medicin (mål 6)
- Eleven kan anvende viden om former for lægemidler og -lægemiddelgrupper, deres indhold, virkning og bivirkning, samt administrationsformer ved indtagelse, til at understøtte den pædagogiske målgruppe (mål 7)

Netværk og lokalsamfund i den pædagogiske praksis, avanceret

Bedømmelse: Bestået/ikke bestået

Præstationsstandard: Avanceret

- Eleven kan anvende viden om demokratiske principper i planlægning og igangsættelse af pædagogiske aktiviteter i lokalsamfundet (mål 1)
- Eleven kan ud fra viden om forandringsstrategier og empowerment selvstændigt medvirke i samarbejdet med den pædagogiske målgruppen og de pårørende om styrkelse af det sociale netværk (mål 2)
- Eleven kan anvende viden om betydningen af socioøkonomiske bæredygtighed til at inddrage lokale foreninger og virksomheder i pædagogiske aktiviteter (mål 3)

- Eleven kan tage initiativ til samarbejder med interesseorganisationer og frivillige i planlægningen af pædagogiske aktiviteter for den pædagogiske målgruppe i nærmiljøet (mål 4)

Børn i udsatte positioner i dagtilbud, avanceret

Bedømmelse: Bestået/ikke bestået

Præstationsstandard: Avanceret

- Eleven kan anvende viden om tidlig opsporing til at identificere børn i udsatte positioner.
- Eleven kan anvende viden om børnesynet og det pædagogiske læringsmiljø's betydning til at støtte børn i udsatte positioner og deres deltagelse i børnefællesskabet.
- Eleven kan gøre brug af løbende observation, refleksion, dokumentation og evaluering af det pædagogiske læringsmiljø til at vurdere behov for inddragelse af tværfaglige kompetencer i forhold til det enkelte barn.

Valgfag

Formålet med valgfag (VAF) er at give eleverne mulighed for at fordybe sig i et fag der har betydning for videreuddannelse og fag der supplerer den erhvervsrettede og almene undervisning.

Valgfag varer 2 uger og er placeret på skoleperiode 1a.

Eleven vil som udgangspunkt blive vejledt og motiveret til at vælge engelsk. Dette begrundes i et videreuddannelsesperspektiv for eleven.

Vælger eleven engelsk som valgfag, afsluttes det med eksamen sammen med de andre grundfag. Der er ikke et bestå krav i engelsk som valgfag.

De elever der ikke vælger engelsk får tilbudt et af nedenstående valgfag. Der kan være variation mellem hvilke valgfag der tilbydes i Skanderborg, Silkeborg og Aarhus.

Engelsk niveau E
Bedømmelse: Standpunktsbedømmelse efter 7-trinsskalaen Præstationsstandard: E, D niveau Udbydes i Aarhus, Silkeborg og Skanderborg
Varighed: 2 uger Bekendtgørelse om grundfag, erhvervsfag, erhvervsrettet andetsprogsdansk og kombinationsfag i erhvervsuddannelserne og om adgangskurser til erhvervsuddannelserne (retsinformation.dk)
Socialpædagogik
Bedømmelse: Gennemført/ikke gennemført Præstationsstandard: intet niveau Udbydes i Silkeborg/ Skanderborg
Formål At eleven får teoretisk viden og faglige færdigheder så hun kan anvende socialpædagogiske principper med henblik på at skabe betingelser for at mennesker med særlige vanskeligheder kan deltage i samfundet.
Indhold og metode Eleven skal i specialefaget social pædagogik arbejde med: <ul style="list-style-type: none">
• Grupper af socialt udsatte borgere, eksempelvis hjemløse, demente, psykiatriske brugere med dobbelt diagnoser
• Ekskluderingsmekanismer i samfundet og i individet
• Hvordan socialpædagogisk pleje kan forebygge magtanvendelse
• Reglerne om magtanvendelse og dilemmaerne i forhold til omsorgspligt Metoderne vil veksle mellem læreroplæg om baggrunden for socialpædagogisk tankegang, livshistorie som arbejdsredskab, respekt, værdier og holdninger, menneskets grundlæggende rettigheder, omsorgspligt og magtanvendelse og elevens arbejde med cases og rollespil - herunder videooptagelse.
Evaluerings Når specialefaget er slut skal eleven kunne anvende en pædagogisk analyse komme med forslag til forskellige socialpædagogiske tiltag reflektere over og medinddrage etiske overvejelser i forhold til dilemmaer i den socialpædagogiske pleje.

Æstetik og Kreativitet

Bedømmelse: Gennemført/ikke gennemført

Præstationsstandard: intet niveau

Udbydes i Silkeborg og Skanderborg

Formål

At få en større viden om betydningen af at være kreativ, at blive bedre til at skabe nyemuligheder og løsninger i en konstant foranderlig verden på arbejde og privat, at få en større viden om betydningen af at være i flow at blive bevidst om balancen imellem udfordringer og kompetencers betydning for dit engagement på arbejdet at være i et kreativt værkstedsarbejde

Indhold og metode

Teori om kreativitet og æstetik, hverdagsfortællinger ud fra elevens oplevelser, hvor der er refleksionen der bruges - det kunne f.eks. være indretningen på institutionen/værestedet. Hvordan opnås flow på arbejdet og kan det bruges bevidst.

Debat ud fra forskellige oplæg. Kreative aktiviteter. Diverse udfordringer og opgaver, Værkstedsarbejde, Maleri, sampling / billedkomposition, collage, tekstiler, 3D skulpturer, modellering, støbning, træarbejde m.m.

Hele holdet og den enkelte elev vil have stor indflydelse på valgfagets indhold. Det betyder, at der er mulighed for fordybelse inden for områder som den enkelte eller mindre grupper brænder for.

Valgfaget er relevant både for social- og sundhedsområdet og for den pædagogiske assistentuddannelse.

Evaluering

Når valgfaget er slut skal eleven kunne

- skabe nye muligheder og løsninger i en konstant foranderlig verden på arbejde og privat
- komme med forslag til forskellige nye tiltag i praksis

Superhelte

Bedømmelse: Gennemført/ikke gennemført

Præstationsstandard: intet niveau

Udbydes i Aarhus

Formål

At få en større viden om betydningen af at arbejde med digitale kreative processer, at blive bedre til at skabe nye muligheder og løsninger i den digitale verden, at få en større viden om kreative og kulturelle digitale processer, samt udfordringer og udviklingen af digitale kompetencer og deres betydning for dit engagement som pædagogisk assistent.

Indhold og metode

Der arbejdes med metoder til at arbejde med digitale udtryksformer samt kreativeprocesser gennem valgfaget

Der arbejdes med fortællinger og egne udtryksformer inden for rammen af superhelteprojektet Kreative aktiviteter. Diverse udfordringer og opgaver. Værkstedsarbejde, sampling / billedkomposition, digitale collager, videoredigering og story Telling m.m.

Evaluering

Når valgfaget er slut har eleven:

- Viden om digitale processer og skabelse heraf
- Kendskab til hvordan brug af iPads, og andre digitale medier kan anvendes inden pædagogiske praksis.
- Viden om fortællingens betydning for barnets fiktionskompetence.

Aktivitetsuge med udfordringer, identitet, motivation, personlig udvikling

Bedømmelse: Gennemført/ikke gennemført

Præstationsstandard: intet niveau

Udbydes i Aarhus

Formål

- Lære sig selv bedre at kende gennem udfordringer, oplevelser og kropslige erfaringer herunder egne strategier.
- Du kan få kendskab til andres mulige handlestrategier og du kan blive klogere på, hvordan du vil kunne støtte og motivere andre i deres udfordringer.

Indhold og metode:

- At bevæge sig forskellige arenaer - kendte som ukendte
- At prøve noget, som du ikke nødvendigvis har prøvet før. At være åben over for oplevelser og udfordringer.
- Arbejde med egne strategier og motivation
- Få kropslige oplevelser og erfaringer med forskellige pædagogiske aktiviteter (fysiske udfordringer: vandre, klatre mm, psykiske udfordringer fx: stille sidning i skoven, gå med uden at vide, hvad vi skal, turde noget du aldrig har prøvet før, sociale udfordringer: at rumme andre i et fællesskab, rumme andres udfordringer).
- Arbejde med at motivere andre

Evaluering:

- Selvevalueringsprocesser
- Feedback og feed forward

Naturtur med overnatning i det fri

Bedømmelse: Gennemført/ikke gennemført

Præstationsstandard: intet niveau

Udbydes i Silkeborg og Aarhus

Formål:

- Indgå i forpligtende fællesskab, når man er på tur i en gruppe
- Planlægning af tur ud i naturen med overnatning og aktiviteter
- Bruge naturen på forskellige måder, fx vandretur, undersøge natur- og naturfænomener, naturen som spisekammertænde bål og bruge bål til madlavning, kreative aktiviteter og samarbejde
- Igang sætte naturaktiviteter tilpasset barnets udviklingstrin

Indhold og metode:

Med udgangspunkt i en naturoplevelse, planlægger holdet en naturtur til et givet overnatningssted i naturen. Med natur tænkes skov, strand, eng, hede. Elevernes planlægning indbefatter grej, måltider, indkøb, aktiviteter, samarbejde

Evaluering:

Når valgfaget er slut kan eleven:

- Omsætte viden og erfaring fra turen til et konkret idekatalog for en valgt målgruppe.

Alternativt kan evalueringen handle om samarbejde, roller og forpligtende fællesskab

Museumsformidling i børnehøjde
<p>Bedømmelse: Gennemført/ikke gennemført Præstationsstandard: intet niveau <i>Udbydes i Aarhus</i></p> <p>Formål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sanser, oplever og forstår, hvordan historie, kunst, videnskab formidles i børnehøjde med henblik på selv at kunne stå i rollen som igangsætter af museumsoplevelser til børn. • Undersøge museers forskellige indgangsvinkler til at formidle indsigt til børn (fx Gl. Estrup, Jørn museet, Den gamle by, kvindemuseet, eksperimentarium mm) <p>Indhold og metode:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Museumsbesøg som inspiration og oplæg • Eleverne er undersøgende på mulige formidlingstilbud fx skoletjenesten på et museum. • Eleverne lader sig inspirere af formidlingstilgange/metoder og producerer/udvikler selv en formidling i børnehøjde. Elevernes indslag skal enten stå alene eller supplere en udstilling (fx udstilling om vikingetema der lægger op til rollespil) <p>Evaluering:</p> <p>Afprøvning på holdet og feedback og feed forward.</p>

Mig som igangsætter, deltager og rollemodel i forhold til pædagogiske aktiviteter
<p>Bedømmelse: Gennemført/ikke gennemført Præstationsstandard: intet niveau <i>Udbydes i Aarhus</i></p> <p>Formål:</p> <p>At øve og arbejde med rollerne som deltager, igangsætter og rollemodel i forhold til pædagogiske aktiviteter</p> <p>At udvikle sin fagpersonlighed - øve at turde, kunne og ville stå for aktiviteter</p> <p>Øve positionerne "gå foran" og "gå ved siden af" men også at være deltager i et forpligtende fællesskab.</p> <p>Indhold og metode:</p> <p>Indholdet af og aktiviteterne i valgfaget tones i retning af enten det æstetisk/musiske eller krop og bevægelse eller aktiviteter i naturen.</p> <p>Vi arbejder med at skabe rum, holde rum og lukke rum</p> <p>Vi arbejder med at kunne, turde og ville</p> <p>Valgfaget handler om at skabe et øverum i forhold til det at være igangsætter, inspirator og motivator.</p> <p>Vi arbejder med at afprøve, prøve og prøve igen med det for øje at opnå en størresikkerhed i at 'være på'</p> <p>Vi arbejder med bevidsthed omkring at indtage rummet og være nærværende med sig selv og sin egen krop.</p> <p>I valgfaget øver vi os også i at være deltagere i andres aktiviteter og spille hinandens gode.</p> <p>Evaluering:</p> <p>Afprøvning, feedback og feed forward i forhold til både at være deltager og igangsætter.</p>

Verdensmålene

Bedømmelse: Gennemført/ikke gennemført

Præstationsstandard: intet niveau

Udbydes i Aarhus

Formål

At eleven får teoretisk viden om hvad FN's Verdensmål er og bliver i stand til at forholde sig kritisk til hvordan eleven i både deres private liv som borger og som professionelle fagpersoner kan medvirke til at arbejde for verdensmålenes opfyldelse gennem aktive handling.

Indhold og metode

Eleven skal i valgfaget Verdensmålene arbejde med:

- Kendskab til verdensmålenes baggrund, inddeling og udbredelse
- Hvordan alle borgere, virksomheder, institutioner og organisationer kan arbejde for Verdensmålenes opfyldelse
- Pædagogiske assistenters muligheder og forpligtelser for at fremme verdensmålene.

Metoderne vil indeholde

- Oplæg om baggrunden for Verdensmålene,
- Besøg i eksempelvis Væksthusene for at undersøge forskellige opfattelser af menneskers samspil med naturen.
- Virksomheds-/institutionsbesøg som arbejder aktivt med Verdensmålene
- Madlavning på en bæredygtig måde
- Indblik i arbejdet med verdensmålenes på vores skole (der nu er en del af UNESCO Verdensmålsskole netværket)
- Arbejde med valgfrit verdensmål og formidling af dette

Evaluerings

Når Verdensmålsfaget er slut skal eleven kunne anvende viden om Verdensmålene til at handle aktivt i en bæredygtig retning som privat og fagprofessionel pædagogisk personale, f.eks. læreplaner og aktiviteter. Eleven har opnået en bevidsthed om egen indflydelse og det globale samspil, og om etiske overvejelse og dilemmaer.